

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pettit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Din isprăvile stăpânirii maghiare.

— Articol din afară. —

Toată truda stăpânirii maghiare are în vedere și urmărește din tot sufletul și cu toată puterea, două scopuri cari după mintea luminată (?) a celor dela putere, sunt scopuri mari și sfinte. Inșă, pe cât le cred ei de mari și sfinte, pe atâta sunt de primejdioase pentru statul ungar.

Scopul de căpetenie al acestei stăpâniri e, ca să născocască fel și fel de căi, prin cari să stoarcă de pe popor, și cu deosebire de pe naționalități, multe și mai multe dări, ca să poată trăi și să se poată îmbuibă toți acei slujbași ai statului, cari măcăjesc pe naționalități și cu deosebire pe noi Români.

Al doilea scop, tot așa de cinstit (?) este, ca toată visteria statului, împreună cu toate slujbele cele mai grase, să se folosească numai și numai pentru susținerea și ridicarea viței maghiare și pentru nimicirea naționalităților din acest stat.

Toți slujbașii statului lucră în cercul lor de putere, — fără nici o teamă și fără nici o genare, — ca să ne dovedească, că ei au o putere nețermurită asupra noastră a Românilor. Ne asupresc și ne nedreptătesc, cum îi taie capul, ca prin aceasta să ne țină departe de dânsii și să nu mai avem încredere unii într'alții; ba să ne privim unii pe alții, nu ca fii ai unei patrii, ci ca cei mai neîmpăcați dușmani. Prin faptele lor dușmănoase ne silesc ca să-i ținem minte și să-i prețuim după cum sunt vrednici.

Nu din faptele noastre, — căci noi am dovedit și dovedim, că am dat și dăm tot ce ni-s'a cerut și ni-se cere, cu drept și fără drept, — ci din faptele stăpânirii, noi suntem socotiți ca fii necredincioși ai patriei.

Stăpânirea își cunoaște faptele sale cinștite (?), și pe temeiul acelor ne socotește de dușmani ai statului maghiar.

Poporul român a dovedit totdeauna, că e credincios patriei, pe când stăpânirea maghiară a dovedit totdeauna, că nu ne-a fost dreaptă și credincioasă, ci din contră ne-a dușmănit. Ca să nu creadă nimenea, că chiar la acest loc vorbim din răutate, vorbe de clacă sau luate din vânt, aducem exemple despre lucruri aieva, săvârșite de „dreapta“ stăpânire maghiară.

Mai anii trecuți statul a cumpărat moșia unui ungar scăpătat dela Ighiu, comitatul Albei-de-jos, cu prețul de 165 mii coroane. Ceice cunosc acea moșie spun, că n'ar fi vrednică mai mult decât 12—20

mii de coroane. Dacă cineva a făcut observare: Că de ce s'a cumpărat așa scumpă, fiindcă nu e vrednică atâția bani? — i-s'a răspuns, că s'a cumpărat așa scumpă din motivul, ca să scape pe „Măria Sa“ (pe vânzător), de încurcături și daforii.

Lămurit se vede dară din aceasta, că conducătorii statului, cu acest târg au uneltit deodată două lucruri, pentru vița unguirea: a ridicat din nămol pe un prădător lenes, plătindu-i datoria, și a mai căpățuit pe alți vre-o câțiva, pe cari i-a pus ca supraveghetori peste numita moșie. E lucru vădit, că se face frumoasă (?) economie cu averea statului!

Sunt mulți petecoși și destrăbălați, cari se îndoaie din visteria statului, fără ca să fie vrednici; pe când ai noștri trebuie să umple lumea, ca să-și poată câștiga pâinea de toate zilele. Par'că visteria statului e numai din sudoarea viței maghiare, și noi n'am contribui cu nimica la averea statului și peste tot la susținerea statului.

Sudoarea noastră a Românilor, cu care contribuim la visteria statului ungar, e de două și de trei ori mai de preț, ca a viței maghiare; pentru că noi muncim și câștigăm cu mai multă trudă și sub povara celor mai draconice prigoniri și asupriri.

Dacă conducătorii acestui nefericit stat, trag atâta foc la oala lor, nedreptățindu-ne pe noi, să vedem: nouă cu ce ne scot ochii?

Să aducem la acest loc exemplu. In anul trecut ministrul școalelor, de dragul Românilor, — să fie cu iertare, — a fost la Blaj. Intre ceice l'au primit și vizitat a fost și o ceată de dascăli penzionați, cărora dl ministru le-a făgăduit, că le va mai mări penziunile și le va da ajutoare dela stat la toți cei cu penzie slabă.

In nădejdea acelei făgădueli, un învățător sărac: fără nici o brazdă de pământ, cu familie grea și cu copii la școală, pe cari e silit a-i susține din mica penzie de 37 coroane lunar, a cerut și dânsul ajutor dela stat. Și ce credeți, i-a dat ceva? Nici ca la un orb. Par'că acela n'ar fi fiu al acestui stat.

Va să zică, pentru un ungueraș trândav, dat să trăiască ca o lipitoare, din sânge și sudoare românească, ca să-l scape de încurcături și datorii, a avut statul să dea 165 mii de coroane, în loc de 20—25 de mii. Dar pentru un învățător român, care a servit ca învățător cu mult năcaz și cu multe neajunsuri, peste un pătrar de veac, și cu salar dela 300—600 coroane, n'are statul să dea un ajutor de 20—30 coroane! Frumoasă dreptate dela stăpânirea maghiară! Merite vrednice de ceice le săvârșesc!

Să trecem la altă minune: Doi oameni, dintr'o comună în comitatul Albei-de-jos, se întovărășesc și cumpără o mașină mică de îmblătit: un motor cu benzin de două puteri. — Slujbașii statului din comuna respectivă, dedați a face minuni, au pus pe proprietarii motorului dare de venit 40 coroane anual, după cari a urmat, — după rânduiala statului, — arunc comunal peste 50 coroane: s'a ajuns, deci, cu totul aproape 100 coroane dare, după un motor de două puteri!

Să vedem acuma colosalele venite ale acestei mașini de îmblătit! In anul trecut, — pe baza scrisorilor controlate de finanți, — motorul a îmblătit până a ars 100 chilo benzin, adică în vre-o 10—12 zile. Ar urma de fiecare zi aproape 10 coroane dare de venit, sau de fiecare chilo de benzin, ce se consumă, 1 coroană dare!

Să judecăm fără părtinire: că oare un motor de două puteri, poate îmblăti pe cias atâta ca să câștige 1 coroană pentru stat; să mai plătească zilnic și câte trei lucrători; apoi benzin, uleiuri, reparaturi și să-i rămână să plătească și miile de coroane, prețul mașinei?

Din aceasta să vede cum voește statul să sprijinească industria, și pe ceice voesc să ajute pe economi la lucrarea economiei. Statul nostru, prin organele sale răutăcioase, deoparte ne împedecă dela muncă și dela câștig, iar de altă parte, ne iau de gât să plătim celorce ne prigonesc.

Mărturisească ori și cine: Nu sunt acestea și altele de felul acestora tot atâtea barbarii, pe cari poporul nu le mai poate suferi? nu le mai poate suportă, și de aceia e silit să-și caute altă patrie și altă viață mai tignită?

Sufletul cinștit și sufletul nobil, dela o vreme se și scârbește de atâta fărădelege, ce e osândit să sufere și să yadă dela o stăpânire, care orice lucră, lucră din pizmă și răzbunare.

De e un notar în sat, trebuie să te porți cu dânsul ca cu un ou roșu: să-i împlinești toate dorințele, că de nu e vai și amar de zilele tale!

La primar trebuie să-i faci clăci și să-i dai ce poștește, ca să nu te încarce cu tot felul de pedepse, cu drept și fără drept.

Păstorii de păduri sau de hotar ar linge și ei ceva. Pe unele locuri e obiceiul, că pe unii oameni fără să fie yinovați, îi pune și-i silește, să plătească pagube și pedepse, de-i ustură inima: își pune bietul om vițelul sau agonisita de pe o vară, ca să plătească gloaba, dacă nu se împacă cu astfel de lingăi.

Așa pățește bietul popor, cu „cinștii“ slujbași ai statului maghiar. Iar dacă des-

coperi și combați astfel de mișelii, apoi cei cu musca pe căciulă te încreastă de dușman al statului, și că ațâți poporul contra statului și a neamului maghiar.

Dacă cineva cutează să descopere fărâdelegi și mișelii, săvârșite de slujbașii statului, nu o face cu scop ca să agiteze, ci pentruca să se îndrepte răul: ca lucrurile să fie spre mulțumirea tuturor; căci unde e mulțumire, acolo e și pace, apoi pacea o iubeste și Dumnezeu.

Poporul nostru, ca popor asuprit, nedreptățit și prigonit pe toate căile, numai pace și bunăînțelegere a dorit și dorește. Nici nu-și poate închipui nime, că robul din lanțuri să nu dorească pace. Dar cu cine să faci pace, când stăpânirea maghiară pe toate căile te silește ca să-ți perzi răbdarea și cumpătul?

De ai afaceri pe la judecătoria, totî petecoșii te provoacă să vorbești ungurește, sau să pleci în România. El, care e îmbrăcat și trăește din sudoarea ta, te provoacă să grăești ce nu poți, să mânânci ceace nu-ți place.

Câte cazuri de acestea nu se întâmplă pe la stațiunile căilor ferate, unde sunt batjocoriți ceice cer bilete românești!?

În fața fărâdelegilor și a nedreptăților, câte le suferim dela stăpânirea maghiară, dacă nu ne-am plânga măcar, și n'am protestat, am fi un popor nevoiaș, am fi un popor care cu zile ar trebui să piară.

Am protestat și protestăm totdeauna contra fărâdelegilor stăpânirii maghiare, ca să nu creadă că nu le înțelegem gândurile și planurile cele mai ascunse, ce să făuresc contra neamului românesc, — pe care, însă, nu-l vor putea nimici nici odată! I. B.

Principii români la Petersburg. Până când scriem aceste rânduri, principii români încă n'au plecat din Petersburg. Au fost îndemnați de Țarul Rusiei, ca să-și mai amâne plecarea. În onoarea familiei moștenitoare române Țarul a dat o masă de gală, la care au luat parte 67 persoane, între cari și ministrul român în Petersburg Diamandî, apoi persoanele ce însoțesc pe principii români și ministrii guvernului rus. — Un alt prânz a dat ministrul României Diamandî. Au luat parte marile ducese Maria și Victoria, ministrii Rusiei, mai multe persoane înalte dela curtea rusească și ministrii țărilor străine în Petersburg.

Țarul, părechia princiară română, principele Carol, marile ducese Olga și Tațiana au vizitat muzeul de scumpeturi vechi și icoane rusești. — Pe piața palatului de iarnă, țarul, în fața principelui moștenitor al României și a principelui Carol, a primit parada soldaților din garnizoana Petersburgului și împrejurime. Dela ferestrele palatului au urmărit parada țarina-mamă, principesa Maria a României, marile ducese Maria, cele două fiice ale Țarului și alte ducese și duci. După paradă, țarul, țarina Maria și oaspeții princiar români s'au dus la palatul împărătesei-mame (țarina văduvă, mama țarului Nicolae de acum), unde s'a servit dejunul. — Țarul Rusiei a dăruit principelui Carol ordinul (medalia) Sfântului Andrei.

O nouă alianță? Din prilejul vizitei principilor români la Petersburg, foile rusești se ocupă deaproape cu politica României. De pildă ziarul rusesc „Riecs“ spune, că prințul Ferdinand al României, pe lângă planul de-a căsători pe fiul său Ca-

rol cu o mare ducesă rusă, mai folosește călătoria sa și pentru niște consfătuiri politice de mare însemnătate. Principele Ferdinand, fiind un mare partizan al unei alianțe balcanice, s'ar fi interesând la Petersburg pentru o alianță, din care să facă parte România, Serbia, Grecia și Muntenegru.

Gândurile Rusiei. Corespondentul ziarului maghiar „Az Est“ (Seara) din Budapesta, a avut o convorbire cu Pilenko, prim-redactorul marelui ziar rusesc „Novoie Vremia“ din Petersburg. Pilenko a făcut ziaristului maghiar Adorjan Andor niște declarații foarte interesante, din cari dăm și noi unele părți, lăsându-i lui Adorjan toată responsabilitatea pentru cele scrise.

Prim-redactorul Pilenko a spus, între altele, următoarele: Ne-au ajuns șase luni de lucru, ca să aducem România în alianța balcanică și zădarnică a fost toată întreprinerea regelui Carol. România latină (de viță romană) își poate găsi un loc destul de potrivit în alianța balcanică. Și nu va fi oare România și mai strâns legată de această alianță, când îi vom da și cele patru milioane Români din Ungaria? — Bulgaria s'a burzucat acum, dar ce poate ea aștepta dela Austria? Nimic! N'avem decât să voim și casa domitoare a Bulgariei e peste noapte răsturnată. Din contră, dacă vom sili cât de cât pe Serbia și Grecia, Bulgaria ar putea să capete Macedonia, orașele Cavala, Seres, Drama, ba chiar și Salonicul. Pentruce nu i-am dat acestea când cu pacea dela București? Pentruca să o ținem în mână și să i-le dăm atunci, când ne va face servicii nouă și alianței balcanice. Iar Serbia? În schimb pentru Macedonia va căpăta ca despăgubire Bosnia și Hertegovina.

Apoi a continuat Pilenko: Recunosc, că Ungaria se află într'un mare neajuns, încunjurată de Nemți și de Ruși. La noi nu ne îndoim, că Ungaria va sta până la sfârșit alipită de Tripla-Alianță; Ungaria e doar atârnată de Austria și nici nu poate face altceva. Dar D-Voastră, Maghiarilor, ar trebui să vă servească ca învățătură soartea Turciei. Turcia, cea atât de împetritată cu naționalități, a fost dată peirii, fiindcă pe lângă slăbiciunea ei din lăuntru s'a pus sub scutul Triplei-Alianțe (Germania, Austro-Ungaria și Italia). Dacă făcea parte din Tripla-Antantă (Rusia, Franca și Anglia) Turcia n'ar fi perdit.

Ungurii miroasă a parfum — Sașii a aiu (usturoiu). Asemănare curioasă. Este cunoscut faptul, că deputații Sașilor nu alcătuiesc un partid de sine stătător, ci sunt frați de cruce cu cei din partidul muncii, adică cu cei din partidul guvernamental. Între ei sunt 1—2 cu o ținută mai hotărâtă, cari de multă vreme nu s'au prea împăcat cu politica de lingușire a celorlalți. În diferite rânduri doriau să rupă cu această politică mai înaltă săsească, — dar la ei este o disciplină, o rânduială, la care să supun chiar și cei nemulțumiți și cu alte vederi, numai să fie una. În fine doi dintre deputații sași, Kopponi și Brandsch, și-au luat inima în dinți și nefiind mulțumiți cu răspunsul dat de contele Tisa unor întrebări puse de ei, — au repășit din partidul guvernului.

Ca să se vadă cum îi consideră Ungurii pe Sași, cât cântăresc și ce scule alese sunt ei în partidul guvernului, — reproducem după o foaie ungurească gluma,

cu care îi însoțește chiar foaia contelui Tisa până la ușe pe numiții deputați.

Între altele ne spune foaia ungurească, că deputații de sas de astădată nu să mai simt bine și nu să mai pot împăca cu obiceiurile, ce stăpânesc astăzi partidul guvernamental, — deși de ani de zile nici când nu și-au arătat arama pe față. Din contră, au fost foarte mulțumiți și au trăit în bună înțelegere cu Ungurii, mâncând (adecă Ungurii cu Sașii) din aceeași farfurie cireșe și tocană de purcel. Exprimându-și foaia ungurească bucuria ce o simt Ungurii, că în fine doi din deputații de sas au repășit din partidul lor, vrând să arete mai bine cine sunt Sașii și cum au fost primiți mai ales cei doi la intrarea lor în partidul guvernului — ne istorisește o glumă mult grăitoare, ca asemănare.

Înainte cu vr'o 50 de ani — zice foaia contelui Tisa — un Ungur cu stare materială bună a dus dintr'un sat doi țărani de Ungur la Pesta, unde le-a dat să mânânce mult aiu (usturoiu) și după aceea i-a dus la teatrul național, luându-le două locuri în frunte. Ungurul curios, că ce să va întâmplă cu oamenii săi, a stat afară. La teatru a venit lume aleasă, mai ales doamne, cari neputând suferi mirosul aiului și-au scos din buzunare parfumul stropindu-și hainele ca să înăbușe mirosul greu de aiu al țarilor. Deodată — înainte de a se termina piesa — cei doi țărani părăsesc teatrul. Afară îi întâmpină Ungurul, care i-a dus la Pesta și îi întreabă: De ce n'au rămas până la urmă? „Domnule — zice unul mai îndrăzneț din țărani — un om cum să cadă nu poate suferi mirosul din teatrul acesta“!

Până aici gluma, iar asemănarea e următoarea: Deputații de sas, mai ales cei doi cari au repășit, mirosau a aiu când i-a adus guvernul în partidul său. Frații de cruce din partid, adică Ungurii, s'au stropit cu parfum ca să poată suferi mirosul de aiu. Când colo poftim, Sașii cari mirosau a aiu, nu mai pot suferi mirosul de parfum! Adecă nu să mai pot împăca cei doi deputați cu obiceiurile ce stăpânesc partidul. Frumoasă asemănare nu-i vorbă, le-ar putea fi de învățătură vecinilor, că ce unealtă scumpă, mai bine zis ce coadă slabă de topor sunt ei pentru Unguri!

Ungurii parfum — Sașii aiu! Ai înțeles jupâne? Na Hoi-hoi. Un vecin.

Pregătiri răsboinice?

Pregătiri și îngrijorări de războiu în Rusia, România și alte țări.

Ziarul partidului nostru național, „Românul“ dela Arad, în numărul dela 7 Aprilie n. publică o interesantă convorbire, pe care dl Constantin Savu, redactor la susnumitul ziar, a avut-o în Arad cu un bărbat politic din România, ce era în drum spre Paris. Acest bărbat politic a făcut dlui Savu următoarele mărturisiri:

— În Cadrilater se observă agitații bulgărești, puse la cale de cercurile naționaliste din Sofia (capitala Bulgariei) și ațâțate de cătră o mare putere străină. — În apropierea portului Balcic (oraș în Cadrilater) a fost găsită o mină (bombă), care după toate semnele a fost așezată acolo în apă de agitații bulgari, cari aveau de gând să arunce în aer vre-unul din vapoarele românești, ce în drumul lor spre Constantinopol ar trece pe acolo. — O persoană dela noi (din România) de toată în-

crederea află din cercuri înalte, că într'adevăr Bulgaria face pregătiri grabnice pentru a' năvăli în Cadrilater și a-l ocupa prin surprindere, în felul cum au făcut Turcii cu Adrianopolul. Bulgarii fiind în credința, firește, că trupele românești aflătoare în prezent acolo nu vor putea împiedeca asaltul trupelor bulgare. — Bulgarii plănuiesc, adevărat, să provoace o răscoală în Cadrilater, ca astfel trupele bulgare să aibă motiv să năvălească, sub cuvânt, ca să împedecă o măcelărire a populației (bulgare) din partea trupelor românești.

Ce măsuri a luat sau va lua România față de această mișcare? — a fost întrebare mai departe politicianul român.

— În urma svonurilor alarmante, cari continuă să sosească din Cadrilater, dl Ionel Brătianu, ministru-președinte și ministru de războiu, însoțit de dl Alex. Cotescu, directorul general al căilor ferate române și de numeroși generali, a plecat zilele trecute în Cadrilater pentru a se convinge în persoană la fața locului de măsurile militare, ce trebuiesc luate în întreg ținutul acela. În curând se va începe întărirea armatei noastre în Cadrilater. — Repet, însă, că Bulgarii singuri n'ar cuteza să încerce așa ceva, dacă n'ar fi atâțați de cătră o mare putere.

Deși bănuiesc, aș dori totuși să aud dela D-Voastră, care este cea mare putere? — a fost noua întrebare.

— Se prea poate, că bănuiala D-Voastră este foarte întemeiată, de aceea Vă rog foarte mult să nu stăruiți să o numesc eu, pentru că, de altfel, din motive bine înțelese, nici n'aș putea să o fac aceasta.

Ce păreri aveți despre vizita principilor români la Petersburg? E cu putință o alianță ruso-română? — a fost o altă întrebare.

— Afară de însemnătatea căsătoriei, care știm că a fost motivul călătoriei, o alianță ruso-română e foarte cu putință. — Prin politica sa ministrul de externe al monarhiei D-Voastre ne-a pricinuit foarte mari încurcături, încât într'o vreme eram amenințați să rămânem blamați în fața Europei. — De altfel, cred, că nu mai e de lipsă să Vă vorbesc despre politica acestui om. E destul să Vă declar, că prin politica neprevăzătoare a acestuia, regatul nostru a scăpat, a eșit de sub înrăurința Vienei.

Credeți D-Voastră, că alianța ruso-

română are vre-o legătură cu cea franco-ruso-germană? — a fost întrebarea următoare.

— Dat fiind faptul, că principii noștri, înainte de plecarea lor la Petersburg, au vizitat pe împăratul Wilhelm al Germaniei, la care au petrecut câteva zile, — plănuita alianță ruso-română nu mai încapă îndoielă, că e pusă în legătură cu alianța ce să se încheie între Franța, Rusia și Germania. — Aceste alianțe au o însemnătate foarte mare și vor avea ca urmare, că... să se facă fără mari vărsări de sânge. (Aici politicianul român a făcut unele declarații, cari din motive bineînțelese nu se pot reproduce.) Vă pot de altcum spune un lucru, pe cât de interesant, pe atât de senzațional, și anume: Persoane vrednice de încredere, dela noi din România, mi-au declarat, că au știri sigure, cumcă de temerea unei răscoale a Românilor și în urma agitațiilor presei (gazetelor) ungurești și la stăruința unor politicieni unguri, comanda superioară a armatei austro-ungare a dat ordin, ca trupele compuse în majoritate (mai mult de jumătate) din Români să fie trimise în nordul Ungariei. Dealungul graniței ungurești dinspre România sunt îngrămădite regimente curat ungurești și săsești. — Se vorbește chiar, că aceste trupe vor avea ordinul, ca în caz de războiu să pătrundă prin anumite locuri pe teritoriul României... Dumneata te miri! Dar nu te mira, domnul meu! Stările între noi și monarhia D-Voastră sunt schimbate și nu e deci nici o mirare, că și la noi se va răspunde cu măsuri de același fel.

Ce păreri sau ce informații aveți despre un războiu austro-rus? Se crede în România așa ceva cu putință?

— Gazetele noastre (din România) au informații foarte lămurite în această privință. De pildă foaia „Dreptatea“ află dela corespondentul său din Cernăuți, că autoritățile militare austriace au făcut cunoscut, că nu pot părăsi țara decât tineri sub 18 ani și bărbații trecuți de 40 ani. Ba guvernul austriac a oprit trecerea graniței tuturor supușilor austriaci, cari veniau de obicei în România la lucrările de câmp. — De altfel însuși ministrul de războiu al Rusiei a declarat de curând într'o vorbire, că e pe cale mobilizarea Rusiei, iar directorii marilor bănci rusești au fost chemați la o consfătuire... În același timp Rusia a oprit și vinderea de cai rusești în străi-

nătate. Dela un vechiu prieten al meu, un cunoscut politician din Rusia, aflu, că Rusia a îngrămădit în Europa, în vederea războiului cu Austria, peste un milion și jumătate de soldați. Singur numai la granița Galiciei a adunat vre-o trei corpuri de armată. Un ziar dela noi (din România) primește din Petersburg știrea, că Țarul ar fi dat ordin să se mobilizeze toate corpurile de armată din Rusia de vest. Același izvor spune, că la Petersburg războiul cu Austria se consideră de foarte apropiat.

D-Voastră n'aveți cunoștință — a zis politicianul din România — despre măsurile, pe cari le-a luat Monarhia, sau poate nu vreți să publicați aceste știri, pentru că să nu speriați lumea?

— Ba da, observăm și noi o mișcare și schimbare neobicinuită a trupelor, dar ni s'a spus din partea militară, că aceste schimbări n'au vre-o mare însemnătate...

— Asta nu e tocmai așa — a continuat politicianul român — la noi (în România) se știe cu siguranță, că față de marea îngrămădire de trupe la granița de vest a Rusiei, unde totul este prefăcut într'o adevărată cazarmă războinică, monarhia austro-ungară va mobiliza o seamă de rezerviști. — E cu neputință să nu știți și D-Voastră lucrul acesta, despre care la noi se vorbește pe față. — Ba vă pot spune mai mult, și anume, în București se susține svonul, că corpul de armată austro-ungar din Galiciei ar fi și primit deja Sâmbătă după amiază ordinul de mobilizare. — Iar ziarul „Universul“ din București primește din Cernăuți știrea, că în Bucovina mobilizarea se urmează grabnic. Toate satele sunt năpădite de jandarmi. Țăranii români și ruteni s'au împotrivit ordinului de mobilizare. A avut loc o ciocnire între Români și jandarmi. Sunt mai mulți morți și răniți.

Ce măsuri va lua România, dat fiind faptul, că un războiu austro-rus se dă în apropierea ei? — a fost ultima întrebare pusă politicianului din România.

— În această privință vă pot asigura, că la noi s'au luat toate măsurile de lipsă, pentru că în cazul unei grabnice mobilizări, aceasta să nu ne găsească nepregătiți. Europa va rămâne uimită de o nouă mobilizare a armatei române, deoarece, după cum aflu dela un foarte renumit general român, România va pune pe picior de războiu aproape un milion de oameni.

Cu paloșul.

110

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

— Nu, răspuse Stoian, el șede tocmai la Piatra și trebuie să trimit după dansul chiar azi. M'aș fi dus singur, dar nu pot lipsi de-acasă căci mâne am o înmormântare și poimâne un botez. Voiu veni însă să te văd în fiecare zi. Dar, adaoase el. Jupâneasă Vidra, pune să îngrijască de fată și n'o mai bate, căci de va vedea-o Ițic slabă și plină de vânătași, Ițic va cere îndoit sau întreit pentru a te scăpa de dansa și poate chiar că n'a mai voi s'o ieie.

Vidra îi făgădui că va da poroncă Sandei să îngrijască de fată și că nu va mai intra în chilia ei până în ciasul când va putea să-i facă parte de soarta care o așteaptă.

— Încă un lucru, zise Stoian înainte de a o părăsi, poți s'o ții în chilia în care se află câtă vreme nu este nici un călător în rateș dar, dacă ar veni cineva, bine ai face s'o muți în pivniță.

Zilele de Vineri și de Sâmbătă îi părură lungi, era nerăbdătoare să-și vadă răsunarea îndeplinită. I se părea că dacă potrivnica ei s'ar depărta de dansa și mai ales de Mihu, i-ar veni mai ușor să dobândească din nou dragostea lui.

Era hotărâtă să părăsească locul singuratec în care trăia și să se ție de acuma totdeauna în apropiere de acel pe care îl iubea. Pe Ileana n'o vedea nimeni decât Sanda care, de două ori pe zi, îi ducea mâncare. O găsea plângând necontenit; la întrebările ei, fata nu răspunde, mâncările rămâneau neatinsse. Sanda nu ascunse Vidrei teama ce are că fata să înnebunească sau să moară de foame, iar Vidra dădu din umere fără a răspunde.

Stoian veni în fiecare seară și, prin vorbele lui meșteșugite, știu să câștige în-

crederea Vidrei, s'o facă și mai hotărâtă să se desfacă de Ileana în chipul propus de el. Călători nu cădeau de loc, căci nimeni nu îndrăznea să umble pe drumuri în urma izbucnirii răscoalei. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă se deslănțu o furtună cumplită, însoțită de un adevărat potop. Când se trezi Vidra, auzi că apele venise mari și se îngrijă temându-se ca Stoian să nu poată trece Trotușul, iar Jidovul să fie oprit de Bistrița. Dar, pe la toacă, văzu pe popa sosind. El îi aducea veste că Ițic trecuse Bistrița înainte de ploaie și trimisese un om călare ca să-i spuie că la aprinsul luminărilor îl va aștepta la Piscul Fântâniții, la jumătate de cale între rateș și Răcăciuni, dar că din trei sute de zloți nu lasă nici un ban. Stoian îi mai spuse că, spre a depărta orice prepusul, nefiind nici un călător la rateș, trebuia ca, sub deosebire cuvinte, să se depărteze pe un cias cu cele două slujnici și cei doi argați. Sanda, în care putea să aibă deplină încredere, putea să rămâie. El, Stoian, avea s'o lege

Un dușman al dreptului de vot.

Nu vor trece nici doi ani și v'a intra în viață noua lege electorală. Astfel pentru luptele noastre politice se va începe o lume nouă. — Lume nouă, pentru că dreptul de vot îl va avea numai acel cetățean, care poate dovedi, cu atestat în regulă, că are șase clase elementare (poporale).

După legea veche electorală au fost 1 milion 69 mii 480 cetățeni cu drept de vot, iar după cea nouă va avea drept de vot 1 milion 868 mii 172 locuitori ai țării.

Aceste cifre ne arată pe de o parte, că în țara noastră mulțimea cea mare și năcăjită a locuitorilor nici pe viitor nu e împărțită de vot electoral. Dar pe de altă parte vedem și alt lucru, care mai ales pentru sătenii noștri e de cea mai mare însemnătate. Vedem anume, că se pune mare greutate pe rolul școlii. Statul ține așa de mult seamă de însemnătatea școlilor când e vorba de câștigarea aceluși drept. Dar pentru noi, ca Români, această însemnătate a școlilor suferă o înfrângere nepusă, căci statul prin maghiarizare face dușmani ai școlii pe mulți poporeni de-ai noștri.

Statul ar vrea să zică: Iubiți și sprijiniți învățătura din școala pe care v'o dau eu, adevărat lăsați-vă limba maicei care v'a crescut și vă voi da dreptul acesta, adevărat dreptul de vot. Ar trebui ca statul, când pune cetățenilor în vedere acest drept, să-l lege de condițiuni, cari se potrivesc cu firea, însușirile sufletești și cu înaintarea fiecărui locuitor. Inșă atunci ar trebui să sprijinească școlile noastre românești. Ar avea de datorință ca fiecare naționalitate să fie ajutorată la susținerea școlilor, iar nici decum să respingă cererile pentru ajutor de stat ale școlilor confesionale.

Maghiarizarea școlilor înaintează cu pași repezi, dar nicăiri nu se vede v'o urmă, ca statul să facă cetățenilor cu puțință de-a putea susține școlile potrivit cu dreptul firii, dreptul dumnezeesc și dreptul istoric. Spre pildă o școală de-a noastră, dacă înaintează rugare pentru ajutor de stat, de mai multeori e respinsă. Chiar dacă unele primesc ajutorul de stat, o mare parte e prefăcută în școli de stat și comunale, ia în cazul cel mai bun și dacă nu

se înființează școală de stat ori comunală, școala rămâne în grija lui Dumnezeu, cu învățătorul peritor de foame și cu oamenii desgustați de susținerea școlii.

Iată dar, ce însemnează pentru noi școala în legătură cu dreptul de vot. Școala noastră e urmărită în tot chipul de uneltiri dușmănești și cu toate acestea de școală e legat în mare parte dreptul de vot. Urmează din cele spuse, că: **pentru viitor să ținem și mai mult la școala noastră.** Însemnătatea scrisului și a cetitului fără îndoială, că a străbătut și în colibe cele mai sărace și astfel cu greu cred să se afle un fiu al acestui neam chinuit de veacuri, care să spună, că va mai putea trăi ca moșii și strămoșii.

A avea drepturi, însemnează a duce o viață de om, a trăi un trai cinstit și vrednic de ființa noastră omenească. **A trăi ca Români, înseamnă a păstra cu sfințenie comorile moștenite dela moșii și strămoșii noștri,** cari își dorm somnul lin sub cruci de lemn slăbit de vremile trecute. Când ni-se cere deci, de către conducătorii noștri, să ne arătăm și noi într'un chip vrerile noastre politice, să facem totul pentru a duce luptă cu izbândă. E de însemnat, că legea cea nouă electorală mai dă și altora drept de vot. Adevărat nu numai celor cu 6 clase elementare, ci și altor cetățeni trecuți de 24 ani, cari știu scrie și ceti. Fie însă aceștia și de 60 de ani, trebuie să facă examen din scris și cetit. Așa se spune, că examenul trebuie făcut în fața solgăghirăului, a unui funcționar dela administrație și a unui învățător sau profesor. Deci pentru legea cea nouă electorală cursurile de adulți au rol mare. Pe nime să nu-l înspăimânte bădărănia solgăghirăului, ci fiecare doritor de carte să fie călăuzit de foloasele învățaturii și să alerge cu drag la cursurile de adulți, cari ne vor fi nouă de mare folos, dacă toți cărturarii noștri își înțeleg chemarea.

Căci lucrul de căpetenie este să ne facem cu toții datorința, pentru că fiind vorba de un trai mai ușor, toți fiii neamului nostru sunt dator să se obosească într'un lucru umăr la umăr, piept la piept pentru alungarea năcazurilor. Zid de brațe și de piepturi ne trebuie nouă! Trebuie să-l facem acel zid și vom fi apărați!

Gh. C.

Ce scriu alte gazete?

„Revista Economică“ (Sibiu). Subtitlul „Banca industrială“ a apărut în Nr. 14—1914 un articol scris de dl inginer Negruțiu din Blaj, unde se spune între altele: Băncile noastre produc zi de zi rezultate tot mai frumoase, oferindu-se deodată și pâine românească la o mulțime de familii de funcționari, angajați la aceste bănci. Nu mai puțin frumoase rezultate produce deja acum și va produce mai ales cu vremea „Banca noastră de asigurare“ înființată cu concursul „Solidarității“, care reține în mare parte frumoasele sume plătite de publicul român până acum la bănci străine ca premii de asigurare, dând de asemenea pâine românească la o mulțime de funcționari și acvizitori.

Când vedem aceste frumoase rezultate de sine ni-se impune întrebarea: Nu ar fi cu puțință o asemenea organizare și pe teren industrial, cu țanta de-a face cu puțință acapararea întreprinderilor, fie de stat, fie particulare românești și străine pentru ingineri, întreprinzători, meseriași și muncitori români?

Dacă vom studia afacerea și cumpănile lucrurile vom vedea, că chestia nu e grea de deslegat și vom ajunge și la concluzia, că nu numai se poate înfăptui, dar trebuie înfăptuită această chestiune în vremea cea mai apropiată, fiindcă la din contră vom ajunge ușor la desechilibru. Și anume: În urma propagandei de-a reduce numărul cărturarilor, s'a făcut o propagandă întinsă pentru îmbrățișarea meseriilor, iar pentru a înmulți intelectualii carierelor productive s'au îndemnat mulți tineri să studieze științele tehnice. Urmarea acestei propagande și acestor îndemnuri le cunoaștem: știm cât de îmbucurător s'au înmulțit meseriașii noștri și cum se înmulțesc pe zi ce merge, iar că îndemnul pentru a îmbrățișa carierele tehnice n'au rămas fără efect putem constata mai bine din faptul, că azi sunt înscriși singur la politehnicul din Budapesta 61 tineri români, față de 15—20 câți erau acum zece ani la același institut.

Văzând acest spor numeric de sine ni-se impune să ne ocupăm cu gândul de-a crea o stare, în care să ne fie mai ușor cu puțință, a da acestor brațe muncitoare și intelectuali români, măcar în parte, pâine românească.

frumos de mâni și de picioare, să ieie fata pe cal și s'o ducă la locul unde îl aștepta Ițic. Iar, la întoarcerea Vidrei, Sanda avea să povestească că îndată după plecarea Vidrei năvălise în rateș zece oameni înarmați care, după ce o legase burduf, stricase ușa dela chilie și răpise fata care era închisă într'însa. Dar, înainte de a pleca, trebuia ca Vidra să-i numere cei trei sute de zloți ce avea să-i deie lui Ițic.

Vidra dădu banii numai decât și Stoian, văzând marea ușurință cu care îi căpătase, se căi că nu-i ceruse mai mult. Preotul plecă îndreptându-se spre Troțuș, dar se oprî îndată ce intra în pădure. Argații fură trimiși călări, unul la Ruși, pentru a aduce niște pânză țesută de o femeie de acolo pentru Vidra și despre care primise veste că era gata, iar celalalt tocmai la Corbu, la o vie cumpărată de Vidra cu câteva luni înainte, spre a-i aduce must dulce. Ii fu și mai ușor să depărteze fetele: avea, la vre-o trei bătați de arc de rateș, o văcărie unde mergea des cu slujnicile ca să pri-

vească la mulsul vacilor: le trimise înainte, poroncindu-le s'o aștepte. Indată ce se văzî singură, chemă pe Sanda și o puse în cunoștința celor ce aveau să se întâmple, precum și de ceiace aștepta dela dansa, apoi intra în chilie Ileanei.

Fata, când o zări se spărie, temându-se că are s'o bată din nou sau poate s'o chinuiască și mai rău; ea se tupî în colțul cel mai depărtat al încăperii.

— Am venit, zise Vidra, să-mi ieu ziua bună dela tine. Bucură-te, căci ai să pleci îndată și ai să pleci departe, foarte departe de mine. După răul ce mi l'ai făcut, alta te-ar fi ucis în chinuri: eu te las să trăiești. Și, fiindcă-ți place să ai ibovnic, m'am îngrijit să nu fii lipsită niciodată de acest bine. Vei pleca în astăseară spre Țara Turcească ca să ții pe păgâni de urât. Când te vei afla în brațele lor să-ți aduci aminte că datorești acea fericire Vidrei, aceleia căreia i-ai furat ibovnicul!

Biata Ileana asculta această cuvântare înmărmurită și cu ochii holbați de spaimă.

Multe din vorbele Vidrei rămăneau neînțelese pentru ea, dar pricepea că Vidra, femeia care se laudă că altădată fusese iubită de Mihu, îi pregătise o soartă grozavă și rușinoasă, printre păgâni. Fără a aștepta vre-un răspuns dela Ileana, Vidra ieși și închise ușa cu cheia după dansa.

Ileana nu avu mult de așteptat pentru a vedea împlinindu-se amenințările Vidrei. Deodată se auziră lovituri puternice în ușa chiliei. La a treia sau la a patra, scândurile care alcătuiau ușa se desprinseseră și în odaie intra Stoian care, fără a zice un cuvânt, înaintă asupra fetei, îi aruncă o velință grea pe cap, o luă în brațe, o duse afară și, încălecând pe calul care-l aștepta la poartă, porni în fuga mare spre Răcăciuni, ținând cu mâna dreaptă pe față culcată de a curmezișul oblăncului șalei. Când ajunse în vârful Fântâniții, înoptase bine. Stoian oprî calul. Se auzi un șuier ușor la care Stoian răspunse în același chip. Dintre copaci ieși o umbră.

— Cine-i? strigă Stoian.

Aceasta nu va fi greu dacă vom înființa o instituție, care să deie industriei române ardelenă încă în fașe, hrana ce-i lipsește pentru întărire: capitalul necesar. Un început cât de modest încă va produce efecte frumoase și va forma o bază de dezvoltare. Dar începutul trebuie făcut acum, ca să nu întârziem; să luăm mai bine dispozițiuni preventive, decât să trebuiască să facem poate întârziat acțiuni de salvare.

Pentru trebuințele de credit industrial va trebui o *fondare specială*, fiindcă numai un institut de specialitate se va putea organiza pentru cunoașterea acestor afaceri, tot așa de simple, ca și altele, dar nu așa ușor de înțeles pentru un popor, care până acum nu s'a îndeletnicit cu industria, ci numai cu agricultura. Așa precum organele institutelor noastre de azi, organizate mai ales pentru credite agricole, sunt în măsură de-a recunoaște la prima privire bonitatea afacerii de credit agricol, ce li-se oferă, vor fi în stare să recunoască și organele băncii industriale bonitatea afacerii de credit industrial, și vor ști ce cautele sunt de luat pentru asigurarea creditului oferit; pentru că numai credite bazate în primul loc pe natura și bonitatea afacerilor industriale vor putea da un avânt mai însemnat și industriei noastre și vor putea să facă posibilă subsistența inginerilor-întreprinzătorilor și meseriașilor noștri săraci în capitaluri.

De aceea când prezint în forma aceasta propunerea mea pentru înființarea „Băncii industriale“ nu pot să întrelas a nu rugă în special:

1. „Solidaritatea“ asocierea institutelor noastre financiare și toate institutele de sub egida ei, de-a se ocupa de această chestiune și a da tot sprijinul la realizarea acestui institut, menit să desărcineze institutele noastre de acum, de rizicul creditelor industriale.

2. Pe toți binevoitorii și sprijinitorii industriei române ardelenă să se împărtășească la vremea sa de concursul lor.

3. Iar *inginerii, întreprinzătorii și meseriașii români să se pronunțe, cât mai mulți și cât mai curând* asupra acestei chestiuni și obiecțiunile și declarațiunile lor să le trimită la adresa subsemnatului.

Dupăce voi avea reflexiunile celor interesați nu voi întârzi a redigiă prospectul de lipsă corăspunător dorințelor ex-

primate și a trată și în amănunte această afacere tot la acest loc. Apoi voi începe propaganda de lipsă ca în vremurile mai bune, ce vor urmă, să ducem la îndeplinire această instituție de mare importanță pentru viața noastră economică.

Ioan F. Negruțiu jun.,
inginer archid. și privat, Blaj.

Pentru școala comercială din Brașov.

Mai mulți foști elevi și absolvenți ai „Școlii comerciale superioare române din Brașov“ au publicat următorul apel, asupra căruia atragem deosebită atenție a tuturor oamenilor noștri de bine:

Vă este de sigur cunoscută acțiunea pornită de Direcțiunea Școlii noastre comerciale superioare din Brașov în scopul de a adună mijloacele pentru zidirea unui edificiu nou pentru această școală, amenințată cu închidere din cauza edificiului necorăspunzător.

Credem, că e de prisos să stăruim asupra însemnătății, ce o are această instituție pentru întreg poporul nostru, precum și asupra datorinții, ce o au toți absolvenții acestei școlii de a contribui, după puteri, fiecare cu obolul său, pentru ajutorarea ei, acum, când a ajuns în primejdie.

Față de băncile noastre acțiunea a fost luată în mână de „Solidaritatea“ și a dat rezultate multumitoare, întrucât institutele noastre de bani au contribuit până acum cu mai mult de 86 mii coroane și mai sunt încă puse în vedere sume însemnate.

La apelul adresat absolvenților școlii comerciale din Brașov însă până acum au răspuns puțini, iar dintre funcționarii băncilor noastre, cari nu sunt absolvenți ai școlii din Brașov n'au contribuit la colecta întreprinsă decât doi inși. — Fiind școala noastră comercială un așezământ, chemat să crească și să formeze pe viitorii conducători și muncitori în ogorul vieții noastre economice financiare, socotim, că putem cere cu tot dreptul, ca toți aceia, cari azi își câștigă pâinea în serviciul institutelor noastre de credit să contribuie la salvarea sa.

Pentru aceea subscrișiți, constituiți într'un comitet al absolvenților școlii comerciale, sprijinind apelul dat de Direcțiunea școlii, rugăm prin aceasta pe toți

aceia, cari au simț și inimă pentru trebuințele culturale ale poporului nostru să nu întârzie a veni cu obolul lor în ajutorul școlii ajunse în primejdie.

În special ne adresăm colegilor noștri funcționari de bancă, rugându-i să-și facă fiecare datoria, contribuind cu o sumă potrivită cu puterile lor și stăruind în cercul cunoștințelor lor, ca și alții să contribuie la colecta întreprinsă pentru școala noastră comercială din Brașov.

Sumele oferite se pot plăti și în 3 sau și 5 ani următori. Declarațiunile de subscriere și contribuiri se pot adresa sau la Direcțiunea „Școlii comerciale superioare din Brașov“ sau la „Solidaritatea“ în Sibiu.

Sibiu, Martie 1914.

Cu stimă colegială:

Ioan I. Lăpădatu, director-executiv la „Banca generală de asigurare“, secretarul „Solidarității“, Sibiu. Constantin Popp, revizor, șeful liquidaturii „Albinei“, redactorul „Revistei Economice“, Sibiu. Ioan Vătășan, insp. gen. al fil. „Albinei“, Sibiu. Octavian Neagoș, cassar la „Lumina“, Sibiu. Ioan Rebegea, cassar la „Albina“, Sibiu. Ionel Comșa, mare comerciant, Săliște. Iosif Oncioiu, șef-contabil la fil. „Albina“, Brașov. Mateiu C. Jiga, dir.-executiv la „Furnica“ Făgăraș. Emanuil Comșa, dir.-executiv la „Crișana“, Brad. Adrian Cristea, funcționar la „Ardeleana“, Orăștie. Vasile C. Osvadă, dir.-executiv la „Agricola“, Hunedoara. Nicolae Căciulă, șef-contabil la „Economul“, Cluj. Ioan Moldovan, șef-contabil la „Victoria“, Arad. Dominic Rațiu, dirigentul filialei „Albinei“, Lugoj. Liviu Magdu, funcționar la „Timișana“, Timișoara. Aurel St. Șuluțu, secretar la „Nădlăcana“, Nădlac.

Spre știre.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult.

— Cine să fie? Eu, Ițic, răspunse Jidovul care se apropie repede de Stoian.

Acesta sări de pe cal cu fata în brațe și scoase velința care-i acoperea capul.

— Iată fata, zise Stoian, apoi adăogi: dar cum? Ești singur?

— Ba nu, zise Ițic zâmbind și șuierând de două ori.

Opt umbre ieșiră dintre copaci și veniră spre dânsii. Erau oameni zdraveni, înarmați cu paloșe și ghioage. Stoian se strimbă, credea că Jidanul ar fi venit cu tovarăși mai puțini și nu atât de zdraveni. Avea și el opt oameni ascunși de asupra obârșii pârăului Vărării, ceva mai la vale, dar prevedea că lupta în loc de a fi ușoară are să fie crâncenă.

— Unde sunt banii? întrebă el pe Ițic.

— Iată-i, zise acesta scoțând o pungă. Stoian luă punga, lăsă pe Ileana, scoase un capăt de luminare din sân, îl aprinse, făcând semn lui Ițic să se puie jos, se așeză lângă dânsul, puse luminarea în-

tre genunchi și numără galbenii unul câte unul.

Două sute, zise el sculându-se și stingând lumina, nu lipsește nici unul; fata este a Dumitale.

— Să plecăm, zise Ițic sculându-se către oamenii lui, avem o bucată bună de drum până la Răcăciuni și trebuie să fim la Cozmești înainte de ziuă. Rămâi sănătos, Părinte.

— Am de gând să vin cu voi până la Răcăciuni, zise Stoian; am ceva treabă la preotul de acolo care 'mi este cumnat, mă primești ca tovarăș de drum?

Lui Ițic, bănuitor ca ori care Jidan, nu-i prea venea la socoteală această însoțire a popei dar, bizuindu-se pe cei opt tovarăși care-i aduseseră cu dânsul și heavând cum să-l împiedece să vie, răspunse:

— Cum nu, sunt prea bucuroși.

Ițic zise câteva cuvinte unuia din oamenii lui care luă pe Ileana în brațe. Nemăncată de patru zile, îngrozită și amețită de loviturile cumplite a soartei, nenorocita

era acuma fără nici o voință: ea nu făcî nici o împotrivire.

— Să mergem, zise Ițic și o luă la vale.

Stoian mergea lângă Jidov, ducând calul de frâu; omul care purta pe Ileana și alți trei din tovarășii lui Ițic mergeau înainte, ceilalți patru veneau în urmă.

Când ajunseră în curmătura de deasupra pârăului Vărării, niște umbre ieșiră fără de veste dintr'un hârtop prin care trecea drumul și tăbăriră, cu securi și ghioage, pe cei patru oameni ai Jidanului care mergeau înainte.

Cel care purta pe Ileana căzu jos, cel dintâiu, cu capul spart. Stoian, lăsând calul, dădu lui Ițic în obraz un pumn atât de puternic încât Jidovul căzu jos, amețit, cu jumătate din dinți scoși din gură, apoi scoțând de sub haină o ghioagă năstrujită, preotul se năpusti asupra celor patru oameni care veneau în urmă. Invălmășală era cumplită, loviturile curgeau și codrul răsuna de sudălmii și de blăstămuri.

(Va urma).

Știri diferite.

Dieta a ținut Vineri în 3 Aprilie n. o ședință. Chestii mai de seamă nu s'au pertractat, decât s'a prezentat proiectul (planul) pentru împărțirea cercurilor electorale, adică proiectul cum să se împartă diferitele comune din țară la cutare și cutare cerc. La sfârșitul ședinței s'a hotărât ca până după Paști să nu se mai țină ședințe. Astfel dieta se va întruni din nou numai în 21 Aprilie n.

Logodna principelui Carol al României s'a mai amânat puțin. O telegramă din Petersburg anunță, că familia Țarului a plecat Marți (7 Aprilie n.) în Crimea. Această primă vizită a familiei princiare române la Petersburg a avut de scop îndeosebi o cunoștință mai deaproape între prințul Carol și Marea ducesă Olga. După cum se vestește, ambii se potrivesc bine la olaltă. Prințul Carol s'a întors la Berlin, iar peste puțin timp va merge în Crimea, unde va avea loc logodna. (Crimea e un ținut al Rusiei în spre Marea Neagră. Capitala Crimeii este Simferopol. Prin acele părți sunt de prezent mulți Mărgineni de-ai noștri cu oile. Ei primesc „Foia Poporului“ pe-acolo, ca și aici în Rod, Cacova sau Sibiel. Red. „Foi Pop.“)

Impăratul Wilhelm în România. O telegramă din Berlin anunță, că împăratul Wilhelm al Germaniei se ocupă cu gândul, ca în scurt timp să facă o vizită regelui Carol în București.

Pregătiri de mobilizare în România? Din Ploiești se vestește: In oraș, precum și în întregul județ (comitat), a făcut mare surprindere faptul, că îndată după sfârșirea lucrărilor de asentare, prefectul (comitele suprem) de Prahova a ordonat pentru ziua de Sâmbătă, 22 Martie v. c., începerea lucrărilor de rechizițiune (înscierea cailor, carălor etc. de pe la oamenii privați). Aceste măsuri s'au luat în vederea unei mobilizări, care s'ar putea întâmpla. Mirarea este cu atât mai mare, fiindcă toată lumea știe, că lucrările de rechizițiune se fac în fiecare an toamna. De astădată, pentru ziua de Sâmbătă au fost chemați la prefectură (casa comitatului) toți proprietarii de cai, trăsuri, căruțe, automobile, biciclete etc. De asemenea au fost chemați la prefectură toți comercianții de vite cornute, spre a li se cere amănunte asupra numărului de vite, ce le au la îndemână.

Nu știm până în momentul de față, întrucât aceste știri corespund adevărului. Dar de sigur ele sunt în legătură cu svonurile despre concentrarea de regimente lungurești în mai multe părți ale Ardealului de către România.

Cercetările pentru prinderea lui Cătărașu. Deși e căutat în lung și lat, până acum n'a putut nime pune mâna pe el. In zilele trecute a sosit în Budapesta Nagy Karoli, care e căpetenia polițiștilor secreți din capitală. Acesta a umblat timp de trei săptămâni, pentru a da de urma lui Cătărașu. Asupra cercetărilor sale, Nagy a raportat în Budapesta, că în cele trei săptămâni din urmă a cutreerat Albania, unde a descoperit la Valona și Durazo urmele lui Cătărașu, care a petrecut aproape trei săptămâni în Albania. Mai târziu, aflând

că atentatorul s'ar afla în Egipt la Alexandria, Nagy a luat un vapor, cu care a plecat spre Africa. In Alexandria a aflat, că Cătărașu petrecuse acolo din 9 până în 11 Martie n. și că umblă singur. Dar din Alexandria Cătărașu a dispărut, fără a i-se mai putea da de urmă.

La începutul acestei săptămâni autoritățile maghiare din Budapesta și poliția din Dobrișin au primit telegrame oficioase dela consulatul austro-ungar din Üsküb (oraș cuprins acum de Serbia dela Turci), că acolo a fost recunoscut și deținut Cătărașu, unul dintre atentatorii dela Dobrișin. Ministrul de externe austro-ungar numai decât a făcut pașii de lipsă la consulatul din Belgrad (capitala Serbiei), pentru extradarea lui Cătărașu (darea lui pe mâna autorităților austro-ungare).

In urma acestei telegrame, polițistul Nagy și încă câțiva, dimpreună cu un comerciant din Budapesta, care cunoaște în persoană pe Cătărașu, au plecat la Üsküb. Asupra prinderii lui Cătărașu ziarele din Budapesta publicaseră știrea, că aceasta s'ar fi făcut pe baza unei scrisori, — cuprinsă de poliția din Cernăuți, — în care Cătărașu anunță pe părinții săi, că se află în Üsküb, de unde voește să treacă în Elveția. Poliția din Cernăuți a desmintit însă știrea aceasta.

O să vedem ce se va alege și din noua călătorie a polițiștilor secreți la Üsküb! Doar l'au mai prins de-atâtea ori pe Cătărașu — cu gura, dar nu cu mâna!

Turburări în Albania. Asupra stărilor din Albania se dau diferite știri. Mereu se întâmplă ciocniri între Albanezi și Sârbi pe deoparte, iar între Albanezi și Greci pe cealaltă parte. Ba se pare, că va mai trece încă mult timp, până ce noul regat al Albaniei va ajunge la liniștea de lipsă, spre a se putea întări. Focarul neliniștei este ținutul locuit de Epiroți, cari fiind sprijiniți de Greci, nu se pot împacă cu aceea, ca ei să se țină de Albania. In zilele trecute au sosit știri despre ciocniri între Epiroții răsculați și gendarmeria albaneză. Guvernul albanez a trimis la Corița mai multe cete de albanezi voluntari pentru a sugruma revolta. După ultimele știri, grație concentrării voluntarilor albanezi cu gendarmeria albaneză, răscoala Epiroților a putut fi înăbușită. Sunt însă temeri, că Epiroții primind pe sub ascuns arme și ajutoare dela Greci, se vor răscula din nou.

Guvernul albanez s'a adresat și Marilor Puteri, cărora le-a adus la cunoștință, că Epiroții observă o ținută foarte neliniștitoare, iar Grecia i-ar sprijini pe Epiroți. Puterile au adus la cunoștința guvernului albanez, că privesc cu interes ce se petrec în Albania, dar deocamdată nu se pot amesteca în nimic.

Intre astfel de împrejurări s'a vestit din Durazo (capitala Albaniei), că noul rege Wilhelm a conchemat pe ministrii albanezi la sfat și a hotărât mobilizarea țării. (Adecă mobilizarea tuturor locuitorilor, cari pot purta arme, fiindcă miliție regulată nu este încă în Albania). — Da, da, focarul din Balcani clocotește mereu... Când s'a înființat Albania se credeă, că prin aceasta se va pune capăt frecărilor din acele părți. Dar după ce se aud în timpul din urmă de pe acolo, nici pomeneală nu e despre așa ceva.

Buchet...

In toată după-ameza
Găsesc pe-a școlii masă
Buchet de viorele,
Petale de mătăasă.

E cinstea ce-mi arată
Ostașii oastei mele:
Băieți cu ochii negri,
Fete cu mărgele.

Ei știu, că vioreaua
E sol de primăvară;
Dar nu știu, că în suflet
Eu port sfârșit de vară...

Și ce lips'a-ar fi asta,
S'o știe copilașii?
Căci nu-i pus generalul
Se 'nfrice el ostașii!

Aduceți viorele,
Culese din grădini,
Ostașii mei, căci alții
Mi-aduc cununi de spini.

Din toamna ce se lasă
In suflet ca o sară...
Iubirea voastră facă
O dulce primăvară!

Petru O. Orlățanu.

Un sfat*).

— In formă de poezie populară. —

Frunză verde liliac,
Toți Români din Bănat,
Iată vă spun eu un sfat,
Un sfat bun și de crezut,
Care nu l-ați prea avut,
Că eram noi mai nainte,
De ne purtau toți de minte.

Frunză verde de trifoi,
Pune-vă-ți Români pe foi.

Foile voi abonați,

Alcoholul să-l lăsați.

Nici în crâjmă nu intrați,
Dar nici spirtul nu-l gustați,
C'atunci neamul vi-l păstrați.
Neamul nostru românesc,
Ce cu drag toți îl iubesc.

Frunză verde de sub creangă,
Vă mai spun eu o dovadă:
Când vă aflați și pe stradă,
Vă 'nțelegeți voi de voi,
Și vă abonați la foi.

Tot Românul să cetească,
Neamul să nu-și părăsească.

Că foile le-a 'ntrodus
Domnii noștri cei de sus.
Cei de sus, de prin Ardeal,
Ce să luptă cu amar.

Cu amar și ostenesc,
Pentru neamul românesc.

Poporul să-l libereze,
Pe noi să ne ușureze.
Când s'a 'mplini dorul lor,
Toți vom trăi mai ușor.

Frunză verde dusă 'n nori,
Pe ai noștrii luptători
Dumnezeu să ni-i trăiască,
Și mai mulți să se găsească.
Să trăiți toți fericiți,
De Români sunteți cinstiți,
Cu rugăciune cerească,
Dumnezeu să vă trăiască.

D. Jeravlev, plugar, Deliblata.

*) Dela un abonat al nostru, care de câteva săptămâni încoace tot la 2—3 zile ne trimite câte un nou abonat, primim și rândurile de mai sus Simțemintele curate și înțelepte ale abonatului nostru, ne îndeamnă a pune și în foaie puținele lui rânduri. Credem, că mulți țărani de-ai noștri n'ar face rău să-i urmeze sfatul, care ar fi spre binele tuturor. Redacția.

Poezii populare.

Din Cociuba (Bihor).

Foaie verde de săcară,
Multe mândre sunt în țară.
Ori și câte pot să fie,
Numai una-mi place mie.
Și la una imi stă gândul,
Toată viața de-arândul.
Vai, Doamne, ce floricea,
Ce păcat că nu-i a mea!

Frunză verde de secară,
Eși mândruțo pân' afară.
Eși mândruțo până 'n poartă,

Să vezi dorul cum mă poartă.
Ia eși mândro până 'n prag,
Ca să te privesc cu drag.
Și eși mândro până 'n curte,
Că am să-ți spun vorbe multe.
Vorbe dulci de desmerdare,
Știu că le veți da crezare.

Adunate de Ioan Jancu B., june

Din Sebeșul mare.

Dragu-mi câmpul cu iarbă
Și lelea cu fața albă.
Dragu-mi câmpul cu flori
Și lelea cu cingători.

Și mi drag cerul cu stele
Și fetița lată 'n șele.

Frunzuță verde de spin,
Hai lele la Huedin,
Acolo să ne 'ntâlnim
Și de dor să povestim.

Frunză verde lemn uscat,
Is culese de-un băiat;
Frunză verde bujorei,
Cu numele Ionel;
Tânăr cu musteață mică
Și grije multă-l mânăncă.

Zilele din urmă ale Sultanului detronat.

Sultanul Abdul Hamid, care acum câțiva ani a fost cu puterea dat jos din fruntea împărăției turcești, de prezent e bolnav. Și e grozavă soartea, ce-a ajuns-o acest om, în ultimele zile ale vieții. El nu suferă pe nimenea în jurul său, nici chiar pe medicii, cari ar putea să-i mai ușureze viața. Fostul Sultan nu se mai încrede în oameni, fiindcă aceștia au fost, cari, de pe

treapta cea mai înaltă pe pământ, l'au aruncat în starea amară de acum.

Abdul Hamid nu se mai uită în ochii oamenilor, nici nu vrea să-i vadă în jurul său, fiindcă, — zice el, — aceștia tot nu-l înțeleg și n'au simț pentru el. În schimb, Sultanul are o mare plăcere a vedea în jur de sine mâte și câni. Numai aceste animale le suferă în odaia lui, pe cari privindu-le își

află mângăiere în aceste zile grele pentru el. Acestea nu sunt oameni, — zice Sultanul, — ci animale, cari nu l'au înșelat nici odată... Chipul de azi ne arată o astfel de priveliște în odaia Sultanului, care de altcum încă a făcut multe, pe când avea puterea în mână... Dar zice o vorbă înțeleaptă: Nu-i suș fără coboriș...

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 9 Aprilie n.

Pentru preamărirea lui Vlaicu. Fericit poporul, care a avut fii vrednici să fie sărbătoriți și după moarte și de-o mie de ori fericit popor, care își aduce aminte de ceice au trăit și murit pentru popor. Un astfel de fiu a fost Aurel Vlaicu, al cărui chip s'a tipărit în sufletul fiilor acestui neam ca o icoană sfântă în inima unui creștin evlavios. În cinstea acestui erou al neamului a ținut universitarii români (studenții la școlile înalte) din Paris o frumoasă serbare, la care au luat parte și mulți străini.

Fără supărare. Îndată după mobilizarea armatei române, Jidovii din România au ieșit cu amenințări, ca guvernul să le împlinescă cererea lor de a-i împământeni și a le da drepturi egale cu ceilalți băștinași ai țării. Să vede treaba însă, că guvernul are alte de împlinit decât să-și peardă vremea cu obrăznicile Jidanilor, de aceea ei strigă în lumea largă, că vor părăsi cu toții România, dacă nu li se împlinesc dorințele lor. — Noi credem, că vestea Jidovilor cu ieșirea din țară e numai o glumă, căci de se va adevăra, doamne multă supărare ar mai produce!... Pe lângă pașapoarte ar trebui să se mai zică fiecăruia: cale bună!

Vom avea învățătoare. Neavând noi Români de aici nici o preparandie, unde să se pregătească fete pentru cariera învățătoarească, acestea trebuiau să învețe la institute străine. Acum ministrul de culte, la rugarea Sfinției Sale Dr. Traian Frențiu, episcopul Lugojului, a încuviințat, ca la Lugoj să se deschidă o astfel de școală cu limba de propunere românească.

Altele să-i urmeze. La societatea de teatru român s'a făcut membră fundatoare, plătind taxa de 200 cor. doamna Blanca Lupu, soția generalului Lupu din Viena. Altele să-i urmeze!

Spre lumină. Toți acei feciori din România, cari sunt înrolați la armată, neștiind scrie și ceti, vor fi instruiți în școli anume pregătite pentru aceasta, unde învățătorii (și ei militari) vor fi obligați să-i instruiască. Asta a hotărât-o ministrul de războiu în conțelegere cu cel al școalelor. Frumoasă hotărâre!

Un nou pod. Peste Dunăre, între România și Bulgaria, se va face un pod, care va lega aceste două țări. Delegații (oamenii aleși) din amândouă părțile s'au întrunit deja la sfat spre a alege locul și felul cum are să fie construit podul.

Vărsări de apă. În urma ploilor dela începutul săptămânii trecute, râurile Dunărea, Bârzava, Crișul și Murășul au crescut încât apa s'a revărsat peste multe ținuturi întregi. Se pare că cei șapte ani neroditori din sitoria biblică își urmează cursul lor și în zilele noastre, căci după doi ani de sărăcie, primăvara asta încă nu ne dă mari speranțe în așteptarea unei toamne cu belșug.

Pentru fumători. Știm, că tăbăcurile mai fine sunt de două feluri: întunecat și deschis. De aici încolo, însă, nu se va mai pune în vânzare decât cel deschis, iar cine dorește întunecat, are să ceară direct dela direcțiunea monopolului.

† **Gavrilă Cioba**, paroh gr.-cat. în Orșova, după un morb greu și îndelungat, provăzut cu sfințele sacramente, a răposat Marți în 17 Martie st. n. la 7 ore a. m. 1914, în anul al 68-lea al etății și 42 al fericitei căsătorii și preoții. Fie-i țărâna ușoară și memoria neuitată!

Coroane eterne. Președintele Reuniunii meseriașilor sibieni, dl *Victor Tordășianu*, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului său prietin *Ghiță Tătar*, fost pe vremuri președinte al Reuniunii meseriașilor „*Andreiana*“ din Sebeșul sășesc, dăruiește 5 cor. la fondul „*Congresul meseriașilor români*“, întemeiat cu sprijinul răposatului din prilejul unei conveniri sociale a meseriașilor din Sebeșul sășesc.

Povestea unui butoi cu rachiu. O socoteală din Franța care cred că ni-se potrivește într'u câtva și de aceea face s'o cunoaștem:

Fabricantul spirtar scoate din 156 litri de grâu un butoi de rachiu pe care îl vinde cu 252 franci. Iată partea fiecăruia:

Țăranul care dă grâul	8.40 franci
Guvernul care pune taxe	67.20 „
Călea ferată care îl duce	15.75 „
Fabricantul care îl face	57.75 „
Căruțașul care îl cară	5.25 „
Crâjmarul care îl vinde	97.65 „

La olaltă 252.— franci

Beutorul care îl bea și dă această sumă se alege cu: rușine și boală; nevastă-sa cu lovituri și injurături; copiii cu răbdări în loc de mâncare și cu sdrențe în loc de haine.

Numai bani să fie. În ziua de 6 Aprilie n. s'a pus în vânzare un nou soi de țigări, pe cari le chiamă „*Mirjam*“. Atâtea feluri de țigarete avem, încât nu mai știu nici cum să le boteze. Numele și *numărul* acestora ar fi mai bine să se impuțineze, fiindcă tăbacul și așa nu e de nici un folos.

Pentru biblioteca din Dumbrău au mai dăruit diferite cărți domnii: *Candid Muștea*, diacon-învățător, Brașov; *Stefan Popovici*, învățător-director, Brașov; *Dr. Victor Fodor*, medic, Aiud; *Dr. Ioan Bianu*, avocat, Hususău; *Ioan German*, proprietar, Lorinț; *Nicolae Marcu*, preot, Feleiu; *Simon Marcu*, preot, Gârbova de jos; *Dr. Petru Metes*, avocat, Aiud; *X. Y.* canonic, Blaj; *Culegătorii tipografi* din tipografia *Ciurcu & Co.*, Brașov. Primească marimonioșii donatori dela consătenii mei Dumbrăveni și dela mine sincere mulțămiri. Brașov, în 5 Aprilie 1914. *Popa*, major în retrag., Brașov, Str. Castelului 44.

Triști numeri. Din patria noastră au emigrat în anul trecut cu totul 81 mii 3 sute și două persoane. Dintre aceste 69 mii 2 sute 64 în America, iar ceilalți în România, Germania și alte țări. Alătura de aceste cifre arătăm, că s'au reîntors din alte țări acasă numai 20 mii 114 persoane. Resultă așa dară o pierdere în oameni de 60 mii o sută și 88.

Nenorocire. Aviatorul militar din armata română *Protopopescu*, voind a se da jos cu mașina din sbor, în orașul *Târgoviște*, fiind puțin vânt, aparatul s'a lovit prea tare de pământ, așa că i s'au rupt roțile, dar aviatorului nu i-s'a întâmplat nimica.

Iarăș ne amenință holera. În România s'au luat cele mai aspre măsuri, de-a nu fi aduse de-ale mâncării din Turcia, unde se zice, că s'ar fi ivit holera în părțile *Adrianopolului*.

Tinerimea română din Gușteriță invită la producțiunea teatrală, ce se va ține la 7/20 Aprilie (a doua zi de Paști) în școala gr.-ort. din loc. — Începutul la 7^{1/2} ore seara. Se vor reprezenta piesele „*O ședință comunală*“, comedie în două acte de *G. Stoica* și „*Țiganul la vânat*“, comedie în 2 acte de *E. Suci*. În pauză se vor juca *Călușorul* și *Bătuta*.

Dragostea nu întreabă. O frumoasă princesă din *Milano* (oraș în Italia), legase dragoste cu un tâlhar, care a trăit mai mult în temnițe, decât liber. Fata murise zilele trecute și hoțul a cerut ca părinții fetei să-i dea bani, dacă vreau să nu pună în gazete scrisorile de dragoste, cari i le-a scris fata lui. Părinții însă nu s'au înfricat de amenințările pungașului, ci l'au dat pe mâna judecătorilor, cari l'au pus iară la recoare pe pușcăriașul îndrăgostit.

Leac contra beției. Un mare învățat, văzând pagubele și stricăciunile, ce le face trupului rachiu și peste tot beuturile spirituoase, a cercat toate spre a afla un leac contra acestei patimi urâte și păgubitoare. Și el a aflat leacul căutat, care pe cât e de ieftin, pe atât de lesne de luat. Anume: Învățatul a pus o albină să înțepe cu acul pe un om în stare de beție. Acesta s'a trezit îndată și nu numai era treaz, cu mintea limpede, ci a simțit îndată o greață față de orice beătură. Învățatul a făcut probe cu mai mulți bețivi și pe toți i-a vindecat cu ajutorul albinelor, așa că nici unul nu s'a mai dat beției.

Bucuria întemnițatului. Un ucigaș cu numele *Vandroth*, fiind judecat la moarte, își așteptă sfârșitul în una din temnițele *Franciei*. Într'o zi a intrat la el avocatul lui, făcându-i cunoscut, că i-s'a iertat pedeapsa de moarte și că e lăsat în libertate. Avocatul așteptase, că acesta să sară în sus de bucurie, când va auzi o asemenea veste; dar când colo întemnițatul devenise și mai trist și gânditor, pentru că nu-i venea să creadă spusa avocatului. Multă vreme a trebuit avocatului pân'ce l'a putut îndupleca să creadă, și când a văzut el, că nu-i glumă, a înebunit de bucurie....

Pentru măturatul stradelor. Un funcționar din *București*, cu numele *Petre Georgescu*, a iscodit o mașină de măturat strădele. Ea poate fi purtată de un om și se poate folosi cu mult rezultat, mai cu seamă fiind și foarte ieftină.

Prin locuri neumblate. În vremea din urmă s'a auzit tot mai des de călători îndrăsneți, cari încearcă să pătrundă prin locuri neumblate încă. Așa unii oameni au încercat a ajunge la poli (capetele pământului dela mieznoapte și meazăzi), dar mai toți au plătit cu viața aceasta îndrăzneală. Fostul președinte al Americii, *Theodor Roosevelt*, încă a plecat cu mai mulți inși în America de sud, să cerceteze izvoarele râului *Amazon*, la cari încă n'a ajuns nime, din cauza groaznicelor păduri. Acum mai nou se vestește, că întreagă ceata de călători ar fi perit, nu se știe în ce împrejurări, căci li s'a perdut urma prin împărăția pustietății, ne mai dând nici un semn de viață.

Pentru monumentul lui Vlaicu au dăruit următorii lucrători români, de sub întreprinzătorul Dumitru Gliga, în muntele Baliadru, la Societatea italiană dela Tălmăciu: Dumitru Gliga, antreprenor, Ibănești, 2 cor. Ioan Cristea, Dumitru Cristea, Nicolae Cristea, Teodor Buta, Clemente Cristea, Ilie Bogdan, Vasile Bogdan, Teodor Țir I. Ion, Sămion Drăgoiu și Iosif George, toți din Mogoș, fiecare câte 1 cor. Moise Titu și Petru Hățăgan din Mogoș, câte 60 bani. Ioan Tuț, Constantin Tuț, Nicolae Răgulea, Iosif Berar, Macavei Moșin, Clement Costinaș, Mihailă Bogdan, Nicolae Ciulea, Iosif Cepălău, Gavrilă Țir, Ilie Bucur, Filimon Țir, Ștefan Jina, Ioan Macavei, Ioan Bălțat, Vasile Cristea, Acsente Urs și Cornel Urs, toți din Mogoș, câte 50 bani. Ștefan Cotoră, Mogoș; Iosif Curpan și Florian Floria din Ponor; Gavrilă Florea și Teodor Floria din Mogoș, câte 40 bani. Suma totală e 24 cor. 20 bani, pe care am primit-o la administrația Foi Poporului și am indus-o pe lista noastră. De asemenea am mai primit 1 cor. dela I. Radu, funcționar la consulatul român din Viena.

Fabrică arsă. La fabrica de cuie din Galați s'a aprins magazinul, arzând total. În el a fost 150 vagoane de cuie și 60 vagoane de drot cu cuie. Pe când marfa a fost asigurată la o bancă cu trei sute mii de lei, paguba e de opt sute mii. Bănuiți, că au pus focul sunt câțiva lucrători, între cari și însuși păzitorul magazinului.

Timbre nouă. Timbrele (ștempălele) cari au fost până acum în vânzare se mai pot folosi până la 30 Septembrie st. n. Cele nouă s'au pus în vânzare dela 1 Aprilie. Prețul lor e acelaș, numai forma lor s'a schimbat. (Stempele și timbre se numesc acelea, cari se pun pe contracte, obligații și alte documente. Nu sunt a se confunda cu cele numai pentru scrisori, cari se numesc marce).

Vremuri de haiducie. În unele comitate din Ungaria s'au întâmplat în vremea din urmă mai multe spargerii și mulți neguțatori, precum și alți oameni bogați, au primit scrisori, în cari sunt amenințați cu moarte, dacă nu împlinesc porunca lor, de-a le pune într'un anumit loc sume de bani. Unui neguțator din Gyoma i-au aprins prăvălia fiindcă nu a dus în locul numit cele zece mii coroane cerute de bandiți.

Un hoț prins fără să-l vadă cineva. Într'o boltă mare din Galánta (comitatul Pojon) au intrat noaptea nește hoți și au dus cu ei marfă și bani. Ori cât s'a cercetat după răufăcători, nu li s'a dat de urmă. Zilele trecute cineva șoptește jandarmilor, că cutare om, nu se știe din ce cauză, stă închis în casă, de câteva zile, fără să fie bolnav. Aceștia cercetează lucrul și află, că omul e cu gura toată vânăată. Luat la scurt, că ce a pățit, el se încurcă în răspunsuri. Neguțatorul jefuit își aduce aminte, că o sticlă cu feșteală vânăată, numită „indigo“, a găsit-o răsturnată în dimineața când s'a întâmplat furtul. Cercetându-se pe urma asta, s'a aflat, că hoțul era cel însămnat. Crezând, că în sticlă, e ceva beutură bună, a beut din ea, fără a se gândi la urmele ce le va lăsa beutura pe buzele lui. Iată unde duc gândurile și faptele slabe!

ECONOMIE

Măsuri de apărare contra pagubelor de grindină (ghiață).

La nenorocita criză economică din anul trecut au contribuit de sigur în măsură mare și pagubele de grindină. Este prea proaspătă în memoria fiecărui econom icoana desperată lăsată de acest element, care în multe locuri a nimic în câteva minute toată munca și osteneala unui an de zile.

Cari sunt măsurile de apărare contra pagubelor de grindină? Economii noștri abia se pot gândi la treascurile uriașe întrebuințate în țările apusene pentru spargerea și împrăștierea norilor de ghiață. Acestea costă prea mult, sunt și periculoase și apărarea nici nu succede totdeauna. Pentru economii noștri români singura apărare contra pagubelor de grindină este asigurarea.

Astăzi după ce ne avem deja de doi ani Banca noastră românească de asigurare, înființată de toate băncile românești din patrie, nu putem zice, decât, că păcătuiește dreptul contra sa și contra familiei sale acela care nu-și asigură semănăturile prin Banca noastră de asigurare contra daunelor de grindină.

Prin Banca generală de asigurare s'au plătit în anul trecut — după cum aflăm din izvor sigur — despăgubiri de grindină în sumă de peste 9000 coroane. Oferte și prospecte stau oricui la dispoziție, atât la centrala din Sibiu (edificiul Albina), cât și la agenturile ei principale din:

1. Brașov (la filiala Albina) pentru comitatele Brașov, Treiscaune, Ciuc, Odorhei și părțile apropiate din comitatele Făgăraș, Târnava Mare și Mică.
2. Sibiu (la Centrala din edificiul Albina) pentru comitatele Sibiu, Alba-inferioară, Hunedoara, Murăș-Turda, Bistrița-Năsăud, Sătmar, Sălaj, Maramurăș.
3. Arad (edificiul Victoriei) pentru comitatul Arad, Bichiș, Bihor, Cenad și unele părți mai apropiate din Bănat.
4. Lugoj pentru partea de Miază-Noapte a Bănatului, la filiala Albinei.
5. Vârșeț (la Luceafărul) pentru toată partea de Miază-Zi a Bănatului.
6. Cluj (Kossuth Lajos u. 26) pentru comitatele Cluj, Turda-Arieș, S.-Dobâca.

De asemenea se pot preda oferte de asigurare la orice bancă românească, căci toate reprezintă Banca noastră românească de asigurare, precum și la bărbaii de încredere din toate comunele.

Atragem atențiunea tuturor celor interesați, că să nu se lase seduși de agenți străini de Banca noastră, căci ofertele luate în mod greșit se răsbună totdeauna asupra asiguratului în caz de pagubă. Vor face deci bine toți aceia, cari vor cere dela Direcțiunea din Sibiu a Băncii generale de asigurare esmiterea funcționarilor ei pricepuți în afaceri de asigurare.

Folosul pomilor.

Indeletnicirile de căpetenie ale poporului nostru sunt plugăritul și creșterea vitelor. Ramurile acestea de economie sunt moșteniri, pe cari le-am primit dela părinții, moșii și strămoșii noștri. De aceia, numai cu greu ne abatem dela ele și lucrările de lipsă le săvârșim tot numai după cum ne-am

trezit, — după cum am învățat dela cei bătrâni.

E o mândrie pentru noi, când știm, că țaranul român ține cu toată tăria la credința și legea în care s'a născut, la datinile, obiceiurile și la limba lui strămoșească; dar nu ne putem împăca cu gândul, când vedem, cu câtă îndărătnicie ține și nu se abate nici dela lucrurile cari nu-i mai pot fi de folos, ori chiar păgubitoare și pe cele de folos nu le îmbrățișează.

Singur plugăritul și economia de vite nu mai pot să mulțamească toate trebuințele celui ce se îndeletnicește numai cu ele. Traiul vieții e atât de scump și datele din ziua de azi sunt atât de multe, încât ele întrec venitele și sărăcia cu bățul pribegiei bate la ușa țaranului român, voină a-și face intrare și în casă. Ca să putem alunga acest călător rău dela casele noastre, e de lipsă să căutăm înmulțirea isvoarelor de venite. Numai așa vom putea ajunge la o stare mai bună.

Pământul nu crește, nu se face mai mare. Ba vedem, că moșiștele moștenite dela moși și strămoși se fac tot mai mici, prin împărțirea lor în câte 6—7 părți. „Românul, de copii și de coate goale nu se poate plânge“. De aceia vedem că: „A duce o viață ca moșul, a trecut“. Trebuie să ne dedăm și noi după timpul în care trăim și să îmbrățișem toate ramurile de economie, între altele și pomăritul.

Pe lângă plugărit și economia de vite, pomăritul trebuie să ocupe un loc de frunte, ca unul dintre cele mai aducătoare de câștig și de mare folos pentru săteni.

Pomii cultivați și îngrijiți cu pricepere, sunt pentru oameni un adevărat izvor de bogăție, de sănătate și de desfătare.

Pe lângă poamele cele bune și gustoase pe cari ni le dau an de an, pomii ne dau și lemne de foc și de lucru. Impodobesc câmpurile, drumurile și grădinile. Impedecă vânturile. Intăresc coastele și dealurile cele surpăcioase. Curăță și răcoresc aerul. Păstrează umezala în pământ. Răspândesc umbră și miros plăcut și deșteaptă în om gustul frumosului.

Pentru cultura pomilor se poate folosi fiecare petec de pământ, dacă știm ce soiuri de pomi să sădim în cutare ori cutare soi de pământ și pentru cultura lor se folosește numai pătura de pământ care e mai afundă, așa, că în pătura de deasupra se pot sămăna alte plante.

Fructele pomilor, ne aduc un însemnat izvor de câștig și o mulțime de oameni pot să se îndeletnicească și să trăiască din negoțul cu poame.

Ca hrană, poamele sunt de mare însemnătate, atât pentru săteni cât și pentru orașeni. Din ele putem face: must, vin, oțet, rachiu, lictar, sirup, marmeladă, dulceață ș. a. Poamele, ca hrană ajută la mistuire, curăță sângele și putem face din ele o mulțime de mâncări. Pentru copii și pentru oamenii mai săraci, în zilele de post sunt de neprețuit.

În pământul trândos ori văros, ca și în cel petros ori nășipos, pomii reușesc tot atât de bine, dacă știm să le alegem locul, pe care ei îl iubesc. Cu pomi se poate planta fiecare petec de pământ, care altcum nu l'am putea folosi.

Omul numai plăcere și desfătare poate să simtă când vede grădinile, ulițele, drumurile și alte locuri împodobite cu pomi roditori, cari pe lângă alte foloase ne dau și fructele lor bune, gustoase și bine plă-

tite. Un pom, bine crescut și dezvoltat, poate să ne aducă într'un an venit de 40—60 coroane. Puțina osteneală ce se cere la îngrijirea pomilor și locul care îl cuprind ei, se răsplătește cu îmbelșugare.

Tocmai acum e timpul, când trebuie să ne gândim la sădirea altoilor. S'ar putea întâmpla, că cetitorii acestei foi, văzând câte folioase pot să aibă dela pomi și ce isvor bogat poate să fie pomăritul, vor îndrăgi acest ram de economie și se vor hotărî să facă încercări.

Mergând la orașul cutare și umblând prin târg, poate că vor vedea niște pomișori puși spre vânzare. Cercând la ei, li se vor părea ieftini și gândind la câștigul ce pot să le aducă pomișorii, vor cumpăra.

Neguțătorul își laudă marfa și cei nepricepători îl cred. Cumpărătorii în buna credință că au cumpărat ceva bun, întorcându-se acasă sădesc pomișorii și cu nerăbdare așteaptă timpul când să se îndulcească din fructele lor. După multă așteptare, se trezesc, cu niște pomi slăbuți, îmbătrâniți și fructele lor bune numai de oțăt. Timp și bani perduți.

Cumpărările acestea nechibzuite îi descurajază apoi pe oameni și-i fac să nu mai aibă încredere în cultura pomilor. Sătenii noștri, ar face mai bine, să cumpere altoi, numai dela oameni cunoscuți, cari să stea buni pentru soiurile ce le vând. La alegerea soiurilor, să se aibă totdeauna în vedere și soiul pământului unde sunt a se sădi pomișorii cei tineri, precum și clima. Sunt pomi cari iubesc adăpostul și căldura și sunt alții cari rabdă la vânturi și răceală.

Pe nimerite să nu facem nimic, să cerem sfatul celor știutori. Invățătura din pățanie e prea scumpă.

Adunarea generală a băncii generale de asigurare mutuală „Transsylvania“ a. c. g. l.

În sala comitatensă și-a ținut Dumineca trecută în 5 l. c. banca generală de asigurare „Transsylvania“ adunarea sa generală din anul acesta, care a fost deschisă prin președintele institutului dl Dr. Wilhelm Bruckner, consilier reg.

Din raportul de gestiune prezentat reiese, că valorile asigurate contra focului au fost de cor. 146.901,437.— și premiile de cor. 446,118,34. Numărul pagubelor au fost de 344, din cari au fost plătite până la finea anului inclusive cele restante din anul 1912 cor. 178,682,45. Prin reasigurări au fost acoperite 40.70%. Rezervele de premii din secția focului s'au augmentat la 45%. După achitarea intereselor la titli de întemeiere cu 5.4%, după amortizarea pretenziunilor dubioase și a perderilor la curs rezultă în secția aceasta un escedent de cor. 18,119,31.

Starea asigurărilor pe viață a fost cu finea anului 1913 de 10,478 polițe cu un capital asigurat de cor. 12.067,702.—. Premiile au fost de cor. 475,112,75, interesele la ambele secțiuni au fost de cor. 66,809,52, venitele după casele institutului au fost de cor. 36,945,91. Pentru cazuri de moarte s'au solvit cor. 134,092.—. Pentru asigurări de termen și asigurări de zestre au devenit scadente cor. 154,580.—. Rezerva premiilor și premiile transitorii s'au urcat la cor. 1.685,106,81. După achitarea intereselor la titli de întemeiere cu 5.4%, după amortizarea dubioaselor și a perderii la curs rezultă și în secția asigurărilor pe

viață un escedent de cor. 4048,86.

Proprietatea de efecte ale fondului general de rezervă și ale fondurilor speciale de garanță s'au putut urca prin cumpărare de efecte cu cor. 67,400.—. Imprumuturi pe polițe de asigurare s'au solvit coroane 152,323.—.

În legătură cu raportul face Direcțiunea — în sensul statutelor — următoarele propuneri:

a) din escedentul secțiunii I de cor. 18,119,31 și din cel al secțiunii II de cor. 4,048,86 să fie dotate respectivele fonduri de garanță câte 15% cu cor. 2,717,90 resp. cu cor. 607,32, iar restul să se pună în rezervă;

b) din escedentele rezervate din anul 1911 și anume cor. 8,973,33 din secțiunea I și cor. 4,439,24 din secțiunea II să se întrebuițeze deasemenea pentru urcarea respectivelor fonduri de garanță;

c) potrivit dotărilor la fondurile de garanții amintite sub a), să se sorteze 13 titli ai fondului de întemeiere pentru secțiunea I și 3 titli pentru secțiunea II, cari să se ramburseze la 1 August n. a. c.

Dupăce s'a raportat în numele comitetului de supraveghiere, că reviziunea făcută la institut a aflat în ordine registrele și bilanțul institutului pro 1913, despre scontrarea casei principale, a efectelor și a capitalelor depuse încă s'a convins comitetul de supraveghiere, că sunt în perfectă ordine, propune a se da absolutor atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghiere. Propunerile s'au primit cu aclamațiune.

Punctul următor al obiectelor de pertractare a fost — în sensul statutelor — întregirea direcțiunii și să realeg membrii ieșiți: R. Briebrecher, director, I. Drotleff, primar orășenesc în penziune și I. Poplecian, ces. și reg. colonel în penziune, iar ca membru nou s'a ales Iosif Konnerth, preot în penziune. Asemenea și în comitetul de supraveghiere să realeg membrii A. Fonn sen., I. Lissai și G. Meltzer.

În fine se sortează următorii titli de întemeiere: 726, 157, 604, 684, 791, 655, 849, 134, 522, 512, 1097, 253, 2, 1274, 1577 și 1377, cari să replătesc dela 1 August n. a. c. începând.

Rap.

Numărul de Paști

al „Foi Poporului“, care e cea mai veche și mai ieftină foaie poporală, se trimite în cinste tuturor acelor, cari ar dori să o aboneze, dar poate încă nu o cunosc. **Oricine poate primi acest număr de probă** în cinste, dacă ne scrie până Marția viitoare. Bine înțeles, numai aceia să ceară numeri de probă, cari cred că vor și abonă foaia, iar nu numai ar vrea să capete pe serbători o foaie gratis. Așa ceva nu-i cuviincios, fiindcă la vreme tot iasă lucrul la iveală.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în color și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate

de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani. De acum până la Anul-nou — tocmai trei pătrare de an după stilul vechiu — costă 3 cor. 30 bani.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Călindarul Poporului pe 1914

s'a isprăvit, mai avem din el numai câteva exemplare. Cine dorește să-l aibă, să grăbească până mai sunt. Cele cuprinse în acest călindar sunt vrednice a fi cetite chiar și de aceia, cari mai au vr'un călindar. Cine știe ce se mai poate întâmpla azi-mâine în Balcani, de aceea am adus în „Călindarul Poporului“ mapa țărilor balcanice. Prețul unui exemplar e 45 bani cu trimiterea pe postă.

Cărți și reviste.

„Domnul notar“ frumoasa dramă în trei acte de Octavian Goga, despre care am scris în numerii trecuți, se află de vânzare la Librăria „Foi Poporului“ în Sibiu, cu prețul de 2 cor. Pentru porto postal este a se mai trimite încă 10 bani deosebit sau 35 bani cine voește să-i meargă mai sigur recomandat. Prețul cărții trebuie trimis înainte, deoarece prin trimiterea cu rambursă costă și mai mult de 2 coroane 35 bani.

La foaia de azi se află adaus un supplement, care cuprinde un prospect dela **Ustredna Banca** din Budapesta, unde se scrie despre losurile acelei bănci.

Poșta Redacției și a Administrației.

Petru Pușcariu în Tic (Forgácskut). Noi nu știm cine ar avea viță de viie (altoi) bună pentru sădit de vânzare. Dar poate știe vr'un cetitor, care își va scrie la adresa de sus.

S. în Făgăraș. Din lipsă de loc n'am putut publică atunci cele trimise. Pe de altă parte chestia a fost relevată înainte în alte ziare, din care cauză reproducerea întregului articol nu mai eră chiar la loc. Nu fie deci cu supărare!

Abonatul 6750. Intre împrejurările de acum nu te sfătuim a te ocupa cu gândul acela. Mai încolo puțin da!

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

1 Aprilie: Agribiciu, Borgo-Prund, Ciuc-Sepviz, Crasna.

2 Aprilie: Cojocna.

3 Aprilie: Argiehat, Galgo, Porumbacul inf.

4 Aprilie: Biertan, Hodoș, Sabăd.

6 Aprilie: Chichinda mare, Chișineu.

7 Aprilie: Buza, Gilău, Șarmașul-mare, Șomortin.

8 Aprilie: Jimborul mare, Moldova-veche.

9 Aprilie: Borossebes, Sântămăria de peatră (Kő-Boldogfalva).

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Pentru căsătorie.

Un meseriaș inteligent, văduv, în etate de 38 ani, situat în centrul unui oraș românesc, cu casă frumoasă proprie, cu atelier mare și renumit, locuință cu trei odăi modern aranjate, cu scop de a se căsători dorește cunoștința unei domnișoare sau văduvă fără copii, în etate dela 26—34 ani. Persoane din casă bună, cari cunosc și știu conducerea lucrului de casă, vor fi preferite. Scrisori serioase sub devisa „Modestă“ a să trimită la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului. La scrisori este a se adauga și porto postal.

Advocatul

Dr. Aurel Gerasim

din 1 Aprilie și-a schimbat cancelaria din Sibiu, strada Șaguna în Stadtpark, în vecinătatea muzeului românesc. 1715

Căsătorie.

Un tânăr român, în etate de 25 ani, priceput în afaceri de negoț, din familie bună și cu avere nemisătoare de 10—15 mii coroane după moartea părinților, al cărora e singurul copil, — caută cunoștința unei fete de-o etate potrivită, spre a se căsători. Respectivul s'ar putea așeza și în comuna sa, unde apoi și-ar zidi și deschide o prăvălie, fiind o mare umblare în comună. Dar nu e străin nici de ideea a se așeza altundeva, dacă ar face cunoștință vre-unei persoane, ce să aibă prăvălie sau o cărcimă bună. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului tânăr. 1693

O casă

1696

cu prăvălie și cărcimă în Orăștie la o poziție frecventată, din cauză de moarte e de vânzare pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Reflectanții să se adreseze la Hirsch Ignácz, comerciant în Hațeg.

Prăvălie de vânzare

Prăvălia mea de coloniale și alte mărfuri amestecate, aflătoare în Sibiu, strada Gușteritei Nr. 11, e de vânzare sau de dat în arândă, fie cu marfă sau fără marfă. I. Aranioși. 1694

Țâțâni cel mai bun fabricat

se pot cumpăra foarte avantajos și ieftin la 1710

ANDREIU RIEGER
prăvălie de fer în SIBIU

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Te la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Dentist Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisergasse) 17

Pune dinți
în cauciuc și de aur cu
prețuri moderate

Oleiu

din simburii de bostan, curat, pe lângă garanție, pentru mâncările de post. La dorință trimite de probă
Lengyel Sándor & Comp.,
Pankota. 1692

12 tauri bivoli

de 3 ani, 2 tauri roșii și 2 tauri „Siementhal“ crescuți la hotar sunt de vânzare la Michael Lutsch în Agnita. 1671

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebunțează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2—mică 1'20

Var de vânzare,

foarte bun, se află cu preț foarte moderat la Ioan S. Brad în Orlat Nr. 314. 1704

Ilustrate

pentru

**Paști
Gratulări
și Porturi
naționale**

se află în mare alegere la

**LIBRĂRIA
Foaia Poporului**

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu **5** și **5 1/2** %

după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul. :::::

1123

Direcțiunea

Prima văpsitorie artistică

transilvăneană, mănătă cu abur și atelier chemic pentru curățirea vestmintelor

se recomandă pentru curățirea de vestminte, descusute sau nedescusute, pentru dame și domni, uniforme, dantele etc. 1707

KARL J. G. MÜHLSTEFFEN
Färbergasse 19 ■ SIBIU ■ Maurergasse 12

Eu sunt fără îndoială în stare, prin mărfurile produse în fabrica mea, de-a mulțumi pe oricine cu marfă bună, pe lângă prețuri ieftine, serviciu solid și avantajos

LUMINI de ciară și stearină

pentru biserici, înmormântări, pomeni și parastase

Săpun pentru spălarea albiturilor și pentru toaletă etc.

Fabrica de săpun și lumini mănătă cu abur a lui

Meltzer în Sibiu

înființată la 1848

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei

Revânzătorii primesc rabat mare. — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco. 1593

Fabrică de scărmanat lână în Orlat.

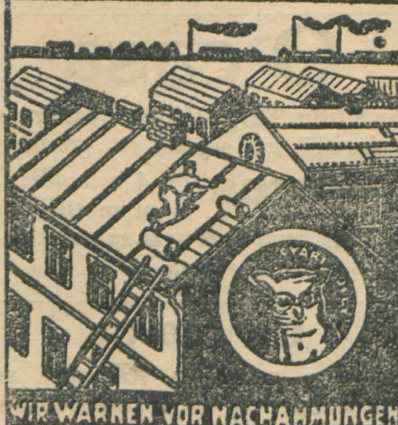
Subscrișii aducem la cunoștința onoratului public, că am preluat renumita fabrică de scărmanat lână a lui Iosef Danec din Orlat. După moartea proprietarului vechiu fabrica a stat mai mult timp încuiată. Acum am pornit noi lucrul și primim orice fel de lână și ori cât de multă, spre a o scărmana. Trimiterea se poate face și cu trenul. Lucrăm cu prețuri foarte moderate și vom servi mușterii cât se poate de bine. Probați și vă veți convinge!

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin, semnăm

Cu toată stima

Nicolae Loloiu și Vasile Topârcean.

KOLLARIT
LEDERPAPPE AUS KAUTSCHUK
COMPOSITION
GERUCHLOSE DACHPAPPE

„Collarit“

Papa de piele

îmbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.

Cea mai bună papă de acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperișe vechi cu șindilie. Nu trebuie văpsită, nici spoită. Se poate căpăta la

Ioan D. Bârsan

prăvălie de fier în Săliște (Szelistye, Szebenmegye). 1661

Linia Holland-America Rotterdam
Societate de vapoare Nederlandă-Americană
Firmă protocolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între Rotterdam - Newjork - Kanada 1526
Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

Medicii
declară ca cel mai bun mijloc contra tusei
Kaiser Caramelle pectorale
cu cel „3 brazi”.
Milioane de persoane le folosesc contra
TUSEI
răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât.
6100 atestate de la medici și privați, întărite prin notariul public, garantează succesul sigur.
Bomboane foarte bune și gustoase
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani, se capătă în toate farmaciile și în cele mai multe drogerii și unde se află placatele. 1646

Marca conducătoare în industria indigenă de ghete
o formează fără îndoială renumitele noastre

Ghete universale

Turul

Fabrică de ghete, societate pe acții
Cea mai mare fabrică de ghete a monarhiei

Nr. 259 Ghete cu băieri Chevreaux . . . K 10-
Nr. 287 Chevreaux Goodyear . . . K 13-50
Nr. 6095 Chevreaux Goodyear prima calitate . . . K 16-

Nr. 92 Ghete cu băieri Box . . . K 10-50
Nr. 80 și jum. Chevreaux . . . K 11-
Nr. 6085 Box American Style . . . K 12-50
Nr. 110 Chevreaux Goodyear prima calitate . . . K 16-

Filliala SIBIIU strada Cisnădiei Heltnergasse **Nr. 20**

Nr. 405 K Păpuși cu bumbi Chevreaux . . . K 9-
Nr. 485 Chevreaux Goodyear . . . K 11-50
Nr. 415 Chevreaux Goodyear prima calitate . . . K 14-

Nr. 402 Păpuși cu băieri, Chevreaux K 9-
Nr. 401 Chevreaux Goodyear K 12-
Nr. 426 Chevreaux Goodyear brun, cusute . . . K 13-

Nr. 349 Ghete cu bumbi, Chevreaux K 11-
Nr. 366 Chevreaux Good galbini K 12-
Nr. 382 Chevreaux Good, cusute K 14-50
Nr. 1555 Ghete de Lack cu stofă . . . K 16 50

Diplom d'honneur Turin 1911
Se fabrică pe săptămână 20.000 perechi

130 filiale proprii
1200 lucrători și angajați

500.000 de pași
poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate de atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**
Gratis reparare orice încălțăminte socotind de la cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.
GEORGE LIMPEDE
SIBIIU
Plaja Brânzei Nr. 9

Viță americană altoită precum și viță americană pentru altoit, cu și fără rădăcini, în diferite variații furnizează renumita și de mulți ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.
Fr. Caspari
Medias-Medgyes (Nagytküllő vm.)
Serviciu conștiințios. = Soluți garantate.
Catalogul se trimite la cerere gratis și franco. În catalog sunt publicate mai multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face comanda, oricine poate cere informații în scris sau verbal de la dnl proprietari cari mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce s-a putut avea în firma de mai sus. 1314

Societatea HILLE pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ
Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirator.
Reprezentanță generală
RÁLMAR ERNŐ, inginer BUDAPEST
VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22-76
Motoare
cu benzină - cu gaz
petroleum
uleu crud
gaz de pământ
sist. Diesel
cu gaz aspirator
în toate mărimile.
Cercetarea inginerului și calculații gratis.
1602

Ingrădituri nimitor de ieftine! Invențiune senzațională
Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a
109
= impletiturii =
„HUNGARIA”
Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 32 f și mai sus.
Să poate procura la singurul fabricant:
Alexandru Haidekker
fabrică de sârmă, de ingradituri din impletituri și de grăți
Budapesta VIII, Üllői út 48/84
Serviciu ieftin, repede și conștiințios. — Prețuri ilustrat, gratis și franco.

Manșare foarte ușoare!

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o

Restaurațiune și Hală de bere

în SIBIU, strada Gării Nr. 5 (vis-à-vis de Franzelăria STEFAN MOGA)

unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (În fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Cu toată stima 1674

Maxim Macarie, restaurator.

ATENȚIUNE!

50.000 pârcehi de ghețe.

4 pârcehi de ghețe numai cor 9.—.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat să vînd o mare cantitate de ghețe adînc sub prețul de fabricare. De aceea eu vînd ori și cui 2 pârcehi de ghețe cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cui, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 pârcehile costă numai Cor. 9.— Espedare cu rambursă.

S. URBACH, export de ghețe
Krakau, Austria Nr. 1013.
Schimbul e admis sau banii retour.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă sîr răspîndesc pretutîndenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. . . . Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI”. . . .

Atențiune!

50.000 pârcehi de ghețe!

4 pârcehi de ghețe numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndreptat să vînd o mare cantitate de ghețe adînc sub prețul de fabricare. Deci eu vînd fiecăruia 2 pârcehi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 pârcehi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpa bătută cu onie, foarte eleg. fașonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 pârcehile costă numai K7.90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghețe
Neu-Sandez. 54/p, Austria
Schimbul e admis sau banii retour

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață

in cele mai cufante condiții de polițe (pentru învățători profesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rambursare garantată de interese de 3%.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
--	--

Asigurări de foc

deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458,689-43
Pagube de incendiu		5.456,645-67
În total a fost la Transsyl- vania la 31 Dec. 1912	asig. pe viață	11.740,710—
	asig. de foc	133.667,241—
Capital de fondare și rezerve		2.603,400—

Informații și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturiile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achiziitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stufe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stufe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisuri și „Raglan”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de artici de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Inștiințare.

Pr'n aceasta îmi permit a aduce On. p. t. public la cunoștință cumcă mi-am deschis

Atelierul de sculptură și depozit de monumente

Primesc toate lucrurile de sculptură, renovări, gravuri înnoite și aurirea literelor la monumente vechi, pe lângă prețurile cele mai ieftine și executare conștiințioasă. — Rugându-mă pentru cercetarea depozitului meu de monumente, semnez cu deosebită stimă

ADOLF ZIEGLER, sculptor, Sibiu, strada Sării Nr. 37

(în casele fabricii de mobile E. Petruțiu)

Rabat deosebit pentru România

la

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang

SIBIU, Strada Ciznădiei

Palatul comandei de corp

Pentru dame mantaue, bluse, rochii, ju-poane, capoate

Pentru domni raglane, haine complete, pantaloni, man-taue de ploaie, gileturi moderne

Specialitate

în haine pentru băeși și fetițe

In interesul propriu să cercetași acest depozit

MOBILE

lucrate solid și conștiințios . . .

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în: mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

CHEAG

pentru înche-garea laptelui

cu marca „ROMÂNCA”

cel mai bun și făcut din rânze demiel și vițel

La cerere trimit Preșcurent și îndrumare pentru folosirea Cheagului.

Se capătă la

Pálfi Márton, Karánsebes

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un șăculiț de probă (5 chilogramme) se trimite pe lângă prețul de 10 coroane, jumătate punct teiu de primul rang cor. 2- foarte cu rambursă.

A. SAPERESCU 1650
Export de cafea și teiu, Tiszabodány 356

Emecunoscutele resturi de Moravia Rochii de dame din Loden

sunt ieftine și se află în cea mai bună calitate numai la firma

I. Ingrowitzer Webwarenerzeugung

JOSEF MASIK

INGROWITZ, Mähren (Austria).

Acete stote de lână (Loden) sunt o mare minunată pentru revânzătorii, de oarece sunt foarte lubite de dame. — Cereți oferte. 1232

Correspondență germană

Ceapă

aiu, morcovi, pătrânjei, hrean, rădăcină de hrean și sămânță de ceapă calitate curată de makó precum și sămânță lungă de pătrânjei, albe, ambele de toamnă, asupra curățenii și puterii germinativului examinat și plombat de stațiunea școalei de sămânțat mag. ung. Sămânța de ceapă 82-84 procente puterea germinativului și 99 procente curat, sămânța de pătrânjei 84 procente puterea germinativului și 97 procente curat, mai departe ceapa de sădit rotundă și lungă se poate căpăta pe lângă prețurile cele mai ieftine de zi.

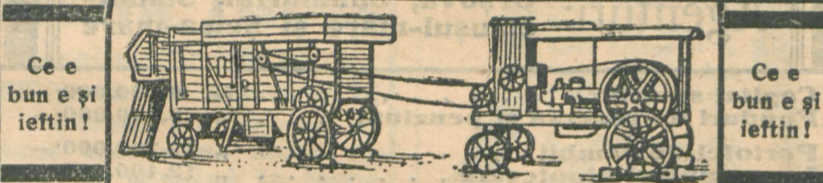
De probă să trimitte franco pe postă.

5 kgr. sămânță de ceapă	K 15-
5 " sămânță de pătrânjei	8-
5 " aiu	5-
5 " ceapă de sădit	4-50
5 " hrean	5-
5 " rădăcini de hrean	6-

MANDL ZSIGMOND, Makó.

1624

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare
BUDAPEST, V., Kőrall-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de ulei brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și ulei brut pentru garnituri de t. eierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Tot felul de ureuri și curele

Tot soiul de articoli tehnic!

Ocazie foarte potrivită la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri: Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copil, mărimea	20-25	= K	8-4
	26-28	=	4-5
	29-34	=	5-7
	35-39	=	7-9

Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!

Păpuți de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecute în Kalv sau piele de vichs	7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumă sau băieri K	9-50
bumbi sau ideal	10-
Kobrak	14-
Oslaria	17-
formă americană	13-
formă americană	13-
cu bumbi și băieri	10-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni. 22
Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

In dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA
directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat 423

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbaiți și copii. Brandsohlkipsen și diferite bucăți de tălpi căzute. Piele de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor Pitlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piele de vițal de vachs,

Piele crepate de vachs, Boxpitlinge, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piele de oaie în fărbi diverse. Căptușeli de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcaie de gumă.

Diferite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris 1106

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon: József 34-37

La comanda delat orice firme, despre totdeauna, că ai cetii inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!